

Nume, prenume: Nichita Nichita
Localitatea: mun. Chișinău
Vârsta: 23 ani
Instituția de învățământ: Universitatea de Științe din Moldova
Clasa / Anul de studii: Anul II, Master
e-mail: nichita.nichita.md@gmail.com
nr. de telefon: +373 (69) 105-490

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă.

Am observat că oamenii vorbesc despre migrație aproape întotdeauna în cifre. Salarii. Preturi. Statistici. Este firesc. Însă există lucruri care nu pot fi măsurate.

Nu am ales locul în care m-am născut. Nu am ales structura în care am crescut. Unul dintre părinți este plecat din viață. Celălalt este plecat din țară. Nu am ales nici istoria țării mele, contradicțiile ei sau întrebările pe care încă încerc să le înțeleg.

Și, totuși, toate acestea au devenit parte din mine.

M-am născut într-o Republică care încă își caută forma în lume. O țară mică. Încăpăținată. Uneori obosită. Alteori rezistentă. Și poate tocmai de aceea îmi este apropiată. Pentru că și eu sunt încăpăținat. Pentru că și eu am avut momente în care m-am simțit înțeles. Pentru că am fost obligat să mă definesc între perspective diferite asupra aceleiași realități.

Am crescut între limbi română, rusă, bulgară, găgăuză. Nu e o contradicție, ci e un fapt. El este

unul dintre lucrurile care m-au format cel mai mult. Pot gândi, cîți se simți în două limbi. Pot înțelege două spații culturale care, uneori, aleg să nu se înțeleagă între ele. Aceasta este Moldova pe care o cunosc. Nu una idealizată. Ci una stratificată, reală, uneori tensionată, dar vie.

De-a lungul timpului am călătorit și am văzut orase mai ordonate, mai previzibile. Wrocław, Bruxelles, Sofia, Istanbul. Oase în care lucrurile par mai clare. Și am înțeles de ce oamenii aleg să plece. Există locuri care impresionează. Există locuri care oferă confort. Există și locuri care te formează.

Moldova m-a format. Continuitatea ei discrete. Încăperea de a merge înainte chiar și atunci cînd nu există răspunsuri clare. Realitatea de aici nu este niciodată complet simplă, dar rămîne autentică. Multă o numesc slăbiciune. Eu o numesc perseverență. Demnitatea apare atunci cînd continui.

Atunci cînd mă gândesc la țară, nu încerc să o definesc. Nu se lasă definită într-un singur mod. Este acolo, în felul în care limbile se schimbă fără explicații, în felul în care oamenii trec dintre-un registru în altul fără să observe, în felul în care lucrurile par simple doar la suprafață. Și nu o privești ca pe ceva exterior.

Nu vreau să scarp trunchiul acestei țări, care se reflectă în oameni, în opinii și în felul în care ea există. Nu vreau să-i rescriu istoria. Nu vreau să-i schimb codul cultural pentru

a o face să semene cu altcineva. Istoria ei, realitatea de zi cu zi, cu tot ce este luminos sau greu, nu se separă de mine.
Nu cred că moșieritatea înseamnă să respingi realitatea. Înseamnă să o porți așa cum este.

Am trecut printr-un proces lung, de la omul de licență, până la studiile de master. Un drum care nu a fost ușor și nici ușor. În paralel, am început să lucrez în favoarea societății. Nu e o concluzie, ci ca o continuare firească a unui traseu în care am înțeles treptat ce înseamnă responsabilitatea față de spațiul în care trăiești. Nu este o alegere spectaculoasă. Este una conștientă. De a fi aici când e greu, când e nevoie, când trebuie.

Poate că motivul pentru care vreau să rămân este mai simplu decât pare. Nu pentru că Moldova ar fi perfectă. Nu pentru că nu îi văd problemele. Și nici pentru că eu cred că fericirea se măsoară în căldură sau confort.

Vreau să rămân pentru că nu mă pot separa de locul care m-a creat.

Tot ceea ce sunt poartă urmele acestui loc. Iar de timp în timp nu poți emigra. Poate că de aici începe și viitorul.

Total puncte _____

Prima noastră experiență pe acest pământ este, de fapt, începutul unei călătorii pe drumul vieții. Iar unul dintre cele mai importante itinerare este cel al cunoașterii, din care se desprind mai de cătări spre împlinire.

În ultimele două decenii, drumul cunoașterii a devenit și „drumul plecării” pentru mulți tineri din Republica Moldova. Migrația tinerilor reprezintă una dintre cele mai durute realități ale contemporaneității, care ne lasă cu săli de clasă goale, sate în care se aud doar pașii bătrânilor și autocare pline de tineri care pornesc spre un trai mai predictibil. Ji judec? Niidocum, îi înțeleg. Dorința de a-ți construi un viitor mai bun este girească și legitimă.

Proaspătă absolventă a Liceului Teoretic „Mihail Sadoveanu” din Chișinău, privesc cu emoție și curaj spre viitorul meu aici, unde îmi voi purta rădăcinile cu mândrie și visurile cu încredere, fiind ferm convinsă că nicaieri în lume nu voi regăsi sentimentul de apartenență pe care îl trăiesc aici, în Republica Moldova. Cred că am fost crescuți cu prea multă dragoste și pasiune de către părinții și profesorii noștri pentru ca această investiție să se rodească pe alte meleaguri.

Primul motiv pentru care aleg să rămân este pilonul de rezistență - familia și exemplul oferit de căminul părintesc. Orice poveste de curaj are nevoie de repere, iar ab mele sunt părinții mei. Absolvenții Universității de Stat din Moldova, ei au devenit profesioniști dedicați: mama în educație, modelând caractere și minți, iar tata în domeniul ordinii publice, protejând statul de drept. De la ei am învățat o lecție pe care nicio universitate din lume nu mi-ar și putut-o preda: succesul nu depinde de coordonatele GPS, ci de perseverența și responsabilitatea cu care îți urmezi vocația. Ei sunt dovada vie că poți construi o carieră respectată și o familie împlinită aici, pe pământul natal. De aceea, cred cu tărie că schimbarea unei țări începe din oglinda în fața căreia ne trezim în fiecare dimineață.

Al doilea motiv este datoria morală a generației mele de a contribui la viitorul Republicii Moldova. Țara are nevoie de tineri implicați, nu de oameni cu bagajele pregătite de plecare. Dacă toți am pleca, cine ar mai construi viitorul? În contextul apropierii de Uniunea Europeană, avem o șansă reală de modernizare, iar pentru mine este mai onorant să fiu parte a schimbării în propria țară decât simplu beneficiar al unei societăți deja construite.

Al treilea motiv este ancorat de legătura profundă cu identitatea mea. Există lucruri care nu pot fi cumpărate cu niciun salariu și nu pot fi înlocuite de nicio metropolă. Brațele mamei și spaturile tatălui, limba română - singura în care știu să râd din tot sufletul, să plâng și să visez, profesorii care au investit în mine încredere înainte de rezultate, sentimentul liniștitor de apartenență sunt lucruri imposibil de convertit în vreă valută. Tocmai de aceea succesul, în viziunea mea, nu înseamnă doar confort personal, ci și capacitatea de a conjuga

efortul propriu cu cel colectiv, întorcând comunității o parte din ceea ce ea a investit în mine.

Desigur, idealismul nu înseamnă naivitate. Neajunsuri sunt multe: lipsa educației pentru consumul media, lipsa educației electorale, mizeria valorilor democratice, sistemul medical suprasolicitat, corupția care încă descurajează mulți tineri, salariile insuficient de competitive etc. Tocmai de aceea cred că statul are obligația de a crea condiții reale pentru ca tinerii să-și dorească să rămână, prin: investiții consistente în educație și cercetare, programe dedicate tinerilor specialiști, locuri de muncă bine plătite, sprijin pentru antreprenoriat și, mai ales, o meritocrație autentică, în care competența să valoreze mai mult decât nepotismul și curmătrismul. Aceste măsuri i-ar convinge pe semenii mei că viitorul poate fi construit aici, nu doar visat în altă parte.

Republica Moldova nu este o cauză pierdută. O țară nu este o afacere din care te retragi atunci când întâmpină dificultăți, ci o familie pe care o ajuți să treacă peste cumpănă.

Reflectând asupra acestui eseu, îmi răsună în minte versurile luminoase ale poetului Ion Văduva, care spunea atât de simplu și curat:

„Un copac
la alt copac
împreună,
lângă s-aolună,
Știi ce joc?

Un meciag... Mie mi-i drag, ție ți-i drag...”

Cred că sunt suficiente motive să-mi scriu propria poveste aici, cu speranța că într-o zi tot mai mulți tineri vor spune, cu aceeași convingere cu care o spun eu astăzi: Vreau să trăiesc acasă!

Stoian Victoria

Nume, prenume: Dudută Raara
Localitatea: Orașul Râșcani
Vârsta: 18 ani
Instituția de învățământ: Colégiul Agrar-industrial din Râșcani
Clasa / Anul de studii: I (unul)
e-mail: raara.duduta@gmail.com
nr. de telefon: 060314417

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă

Am ales să studiez la Colégiul Agrar-industrial din orașul Râșcani, aproape de familie și de locurile în care am crescut. Fac parte din prima promoție a specialității „Tomeți și activitate română”, iar apariția acesteia a fost pentru mine o oportunitate deosebită, deoarece nu mi doream să plec departe de casă pentru a-mi continua studiile.

Când spun „acasă”, nu mă gândesc doar la niște pereți sau la o adresă din buletin, ci la o stare de liniște și siguranță. Este locul în care sunt acceptat așa cum sunt și în care sprijinul familiei mi oferă echilibrul necesar pentru a mă concentra asupra studiilor. Alegând să învăț în localitatea natală, am înțeles că performanța nu depinde numai de prestigiul unei instituții sau de distanța față de casă, ci mai ales de ambiția, creativitatea și munca făcătoare.

Nu exclud posibilitatea ca, peste trei ani, să aleg o universitate de peste hotarele țării, pentru a dobândi noi experiențe și cunoștințe profesionale. Întrebarea importantă este însă dacă voi dori să mă întorc și dacă oportunitățile din țară vor fi suficiente de

attractive. Răspunsul nu este simplu, mai ales dacă analizăm problema migrației: eu care se construiește Republica Moldova.

Eu cred că avem dreptul să îi judecăm pe cei care aleg să plece. Eu nu o fac din lipsă de iubire față de țară sau față de persoanele natale. Unii nu își lasă cu ușurință părinții, prietenii și amabilitățile. Plecarea este adesea o decizie dificilă, luată în numele unui trai mai bun, al siguranței și al dorinței ca munca să fie apreciată. De aceea, migrația nu ar trebui privită ca o trădare, ci ca o căutare a demnității.

Pentru mine, familia și comunitatea reprezintă unul dintre cele mai importante motive pentru a rămâne. Eu o fac mai înțelegătoare, nu caut mulțimi aglomerate, ci un cerc restrâns de oameni și lucruri, în care pot avea încredere. Sprijinul familial și prietenesc construiește aici, îți oferă o bază stabilă din care poți să crești. A rămâne aproape de cei dragi nu este o dovadă de evitare, ci o alegere conștientă.

La începutul studiilor, una dintre cele mai mari temeri ale mele era integrarea într-un colectiv nou. Mă întrebam dacă voi reuși să îmi găsesc locul printre colegi și profesori, pe care nu îi cunoșteam. Însă în primele săptămâni a fost anunțat concursul cu tema „Ce m-a motivat să studiez la Colegiul Agronomice al din Rîșcani?”. În susținerea mamei, am găsit curajul de a participa și am obținut locul I. Pentru mine, acest rezultat nu a însemnat doar câștigarea unui concurs, ci și primul pas prin care mi-am demonstrat că pot să îmi depășesc temerile și să îmi exprim gândurile.

Un alt motiv pentru care aș dori să rămân este posibilitatea de a-mi valorifica pregătirea profesională în țară. Domeniul

comerțului și al activităților vamale are nevoie de oameni corăcți, atenți și responsabili. Fiind mea mă rezervă să mă ajut să observ detalii, să ascult și să analizez înainte de a lua o decizie. Fără o pregătire în care respectarea regulilor și verificarea documentelor sunt esențiale, responsabilitatea poate deveni una dintre cele mai importante calități ale mele.

Totuși, ținem cu nevoie de motive concrete pentru a rămâne. Locuri de muncă plătite echitabil, oportunități reale de dezvoltare, instituții transparente și respect pentru munca cinstită. Dacă tot oamenii capabili și de bună credință plăc, cine va mai construi aceste lucruri? Eu cred că schimbarea începe și prin gesturi mai puțin vizibile: să învârlăm serios, să respectăm legea, să fim corecți și să ne facem munca responsabil. Nu trebuie să fim cei mai agomotoși pentru a contribui la o schimbare importantă.

Vreau să trăiesc acasă nu doar pentru ceea ce im. oferă Moldova astăzi, ci și pentru contribuția pe care aș putea să o aduc viitorului. Pentru mine, „acasă” nu este doar locul în care m-am născut, ci locul pe care aleg să îl iubesc, să îl respect și să îl îmbunătățesc.

Total puncte _____

Colesnicenco Ecaterina

Iasi, România (s. Medeleni, r. Ungheni)

19 ani

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”

Anul II de studii

colesnicenco.ecaterina@gmail.com

+40756802293

Ce m-ar face să mă întorc în țară?

De fiecare dată când plec din Republica Moldova, indiferent cât de mult îmi doresc să mă întorc la facultate și la planurile mele, plecarea nu este ușoară. Mă ia dorul de mama, de sora mea micuță, de bunica mea care mă petrece mereu cu drag și de locurile copilăriei mele, care îmi sunt atât de scumpe. Atunci îmi dau seama că poți pleca dintr-o țară, dar nu poți lua cu tine tot ce înseamnă „acasă”.

Am ales să studiez la Iași pentru că îmi doresc o educație de calitate, într-un mediu european, dar și pentru că mă gândesc la viitorul meu. Îmi doresc ca, după terminarea facultății, studiile, cunoștințele și experiența acumulate să îmi ofere mai multe posibilități și șansa de a avea un loc stabil și bine plătit de muncă în Europa. Nu am plecat pentru că nu-mi iubesc țara, am plecat pentru că, asemenea multor tineri moldoveni, îmi doresc să am mai multe șanse pentru viitor.

Mai ești și mătușa mea, care mă încurajează mereu să mă întorc în Moldova, să îmi continui studiile la Chișinău și să fiu mai aproape de ea și de familie. De fiecare dată îmi spune cât de mult și-ar dori să mă aibă aproape. Uneori îmi explic ~~de~~ ce am ales să studiez la Iași, alții doar zâmbesc, pentru că unolea în suflet

înțeleg foarte bine de ce insistă. Și mie mi-ar plăcea să nu existe atâția kilometri între mine și oamenii pe care îi iubesc.

Încercăm aici aproape una dintre cele mai grele întrebări pentru mine: de ce apropierea de familie și construirea unui viitor profesional bun ar trebui să fie două lucruri între care o tânără trebuie să aleagă?

Mi-aș dori ca într-o zi mătușa mea să nu mai fie nevoită să mă convingă să mă întorc. Mi-aș dori ca oportunitățile pe care le oferă Republica Moldova să fie ele însele un argument suficient de puternic pentru întoarcerea mea.

În primul rând, m-ar determina să revin posibilitatea de a avea acasă un loc de muncă stabil și bine plătit. Gradul că foarte mulți tineri nu pleacă pentru că nu le place Moldova, ci pentru că se tem că, după ani de studii, nu vor putea avea acasă nivelul de trai pentru care au muncit. Mi-aș dori ca studiile și competențele unui tânăr să fie apreciate și în Republica Moldova, iar salariul să îi permită să trăiască decent, să își permită o locuință, să își ajute familia, să călătorească și să-și construiască propriul viitor.

În al doilea rând, m-ar face să mă întorc încrederea într-un sistem corect și în instituțiile statului. Mi-aș dori să trăiesc într-o țară în care un tânăr poate reuși prin muncă, educație și perseverență, nu prin relații sau cunoștințe. O țară în care regulile sunt aceleași pentru toți, iar instituțiile funcționează în interesul cetățeanului. Pentru generația mea este important să simțim că avem o voce, că munca noastră contează și că putem contribui la schimbarea lucrurilor în bine.

Un al treilea motiv ar fi oportunitățile reale de dezvoltare profesională. Nu mi-aș dori ca după terminarea facultății, să fim puși în situația de a alege între cariera mea și țara mea. Consider necesar să existe companii și instituții care investească în tineri, programe pentru absolvenți și locuri de muncă moderne și posibilitatea de a crește profesional fără să fi obligat să pleci peste hotare.

Dincolo de salarii, studii și carieră, există lucruri
pe care nici o țară nu mi le poate înlocui, cum ar fi:
îmbrățișarea mamei, timpul petrecut cu sora mai mică,
bunica ce mă petrece de fiecare dată cu aceeași obragost
sau mătușa care îmi spune mereu să mă întorc acasă. Nu
poate înlocui drumurile cunoscute, casa și locurile echilibrării
mele inocente. Probabil de aceea dorul apare la fiecare plecare.

Mi-aș dori ca peste câțiva ani să nu trebuiască să
aleg dintre toate acestea și un viitor profesional bun.

Nu aștept ca Republica Moldova să devină o țară perfectă.
Nici o țară nu e perfectă. Sper cu tărie că Moldova va
ajunge în punctul în care tinerii își vor spune „Eu pot
construi ceva aici!”

Poate că răspunsul meu la întrebarea „Ce m-ar face
să mă întorc în țară?” este de fapt foarte simplu: o Moldova
în care să nu trebuiască să aleg între oamenii pe care
ei iubesc și viitorul pe care îl doresc.

Sper ca într-o zi drumul spre casă nu va mai fi
doar drumul pe care îl facem în vacanțe sau de
sărbători. Va fi drumul pe care îl alegem pentru
viitorul nostru.

Vreau să trăiesc acasă!

Acasă este, despre începuturi - acel colț de lume unde înima îți bate mai tare, ole bucurie, iar sufletul își găsește alinarea și pacea. Lăuntrică, după o zi încărcată. Ce înseamnă ole fapt să te duci acasă? Simplu, pentru mine înseamnă să fi înconjurați ole oameni dragi, care te vor aștepta mereu cu brațele deschise, un zâmbet cald și o îmbrățișare sinceră. Astfel, cum se zice din bătrâni, omul sfârșete local. Așa este, acasă e bucata aia de pământ unde ai văzut pentru prima dată lumina zăii, ai crescut și ai învățat ce înseamnă fericirea, cum să depășești suferința și că nu există durere mai mare ca dorul.

Înainte de a purcede mai departe, mi s-a născut în minte versurile lui Smiley din piesa „Acasă”, care transmit perfect trăirile mele: „Câteodată e greu să fiu eu / Dar nu vreau să fiu un oarecare / Vreau să cânt, să joc și să râd / Să nu uit să mă joc câteodată / Și atunci când în lume voi pleca / Să nu uit să mă întorc acasă”.

Ce mă face să vreau să trăiesc în Moldova și de ce nu mă gândesc să plec? În hotarele acestei mici țări, am tot ce îmi este mai scump - familia. Aici mi sunt rădăcinile și totul capătă un farmec aparte. La urma urmei, ce poate fi mai de preț decât casa părintească? Fiecare colțșor de acasă păstrează viu ecoul copilăriei. Este meleagul unde trecutul se unește cu prezentul, unde am făcut primii pași și orice zăpădătură trecea până la muntă.

În aceeași ordine ole idei, nu as părăsi țara, deoarece mi-ar lipsi tradițiile. În mod deosebit mi este plăcută strângerea laolaltă în jurul mesei de Crăciun și sosirea colindătorilor. Oricum pe care îl urmam și eu când eram mică, chiar dacă afara gerua și mi îngheța nasul ole frig. De asemenea și zădușia ole căte - de la frământatul coronicilor rămenii până la sfârșitul pășetelor în noaptea înverii.

În ce împrejurări m-as putea răzgândi? As lua în calcul doar o plecare pe o perioadă determinată, de exemplu un schimb de experiență sau un program Erasmus. Deocamdată doresc să-mi urmez studiile de master, iar o astfel de etapă este foarte binevenită în carul meu. În plus, această călătorie mi va oferi un plus valoare și mă va ajuta să mă dezvolt profesional.

Cu alte cuvinte, tot să menționez că Republica Moldova are șansa să crească, mai pentru a materializa acest scop este nevoie de implicarea maximă a tuturor, în special a tinerilor. Împreună putem genera o schimbare reală și putem oferi statului posibilitatea de a prospera. De exemplu, din experiența personală, consider că e foarte bine să te implici în diverse proiecte ole voluntariat sau inițiative locale menite să îmbunătățească viața comunității. Schimbarea începe de la tine!

Ce ar trebui să facă statul să convingă semenii mei să rămână acasă? Ar trebui să începem de la olebocratizarea sistemului. Mai apoi avem nevoie de o nouă reformă fiscală echitabilă, care să garanteze salarii decente. Cetățeanul nu ar trebui doar să supraviețuiască de la salariu la salariu, adică de la o lună la alta și să fie nevoit să-și ia mai multe joburi ca să-și acopere cheltuielile de bază. Deopotrivă, este necesară implementarea

unui proiect privind imobilele, fiindcă preturile sunt exagerate de mari și foarte puțini tineri își pot permite luxul unei locuințe proprii. Ar fi utilă introducerea unor programe care să faciliteze procesul de procurare a unei case la un preț accesibil pe piață. O altă problemă ce necesită soluționare imediată este corupția, căreia trebuie să-i punem capăt cât mai repede posibil. Fără oclă și poate un stat nu se poate dezvolta atât timp cât temeliala este subredă. Este nevoie să acționăm acum, să spunem da transparenței.

În concluzie, cred cu tărie că viitorul Republicii Moldova depinde de contribuția fiecăruia dintre noi. Doar fiind uniți și valorificându-ne potențialul vom reuși să aducem o schimbare reală și să deschidem calea spre modernizare. Aștept curajul să răspundeti sincer și demn la întrebarea: „Ce înseamnă pentru mine acasă și ce aș face pentru a păstra un astfel de loc?”. În acest sens, țin să-l citez pe Aurelian Solvestru, care în lucrarea sa „Fără mine de suflet” nota: „Este nedrept, serba Gheorghe Vieru, să-i învățăm pe copii, cum să moară pentru patrie, înainte de a-i învăța cum să trăiască pentru ea. Important e să știi că ea, țara, are nevoie de tine și că tu poți pune umărul la prosperarea ei. Patriotismul nu e un sentiment negociabil. Îl ai sau nu - de asta depinde omenitatea ta. Nu-ți trebuie prea multă ură, ca să-l răporești în viață. În schimb ai nevoie de toată dragostea, ca să-l preschimbi în omenitate. Când țara strigă după ajutorul tău, nu poți să fii decât erou sau laș. O cale de mijloc nu există...”.

Nume, prenume: Stratu Olga
Localitatea: Chișinău
Vârsta: 20 ani
Instituția de învățământ: Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
Clasa / Anul de studii: I
e-mail: stratuolga06@gmail.com
nr. de telefon: 078757780

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă!

Încă de la concepția sa ca stat independent, Republica Moldova se confruntă cu fenomenul migrației în masă a tinerilor. Este incontestabil faptul că această manifestare a adus consecințe repercutate precum deficitul de forță de muncă calificată, presiune pe bugetul de stat ce afectează numeroase aspecte din viața publică, diminuarea natalității ș.a. Aceste urmări ridică o întrebare importantă atât printre gândurile cetățenilor, cât și printre cele ale vârmelor de stat. De ce tinerii aleg să plece? Principalele motive enumerate de către diaspora tânăra sunt oportunitățile limitate și nefavorabile de muncă, salariile ce nu acoperă un stil de viață decent și calitatea scăzută, nerecunoscută la nivel internațional a studiilor superioare. Într-adevăr, aceste cauze sunt înrădăcinate în adâncuri. Într-un mediu urban bine dezvoltat, aspectele menționate mai sus cresc în calitate, dar luând în vedere faptul că Republica Moldova este una dintre puținele țări de pe teritoriul european preponderent rurală, e de așteptat ca aceste ipostaze să rămână la un nivel rudimentar, iar tendința generației tinere de a se orienta spre vest să evolueze. Consider că e important de investigat acest aspect de către autoritățile publice și de ridicat gradul de urbanizare a Republicii Moldova la egalitate cu media europeană. În ciuda acestor motive pentru care mulți aleg să părăsească pământul natal, personal, am ales să trăiesc acasă, o decizie profund criticată și totodată lăudată în funcție

de cine întreba. Aș vrea să elaborez asupra aspectelor ce m-au făcut să iau o asemenea decizie și să sugerez celor din propria generație o nouă perspectivă.

În primul rând, calitatea studiilor superioare se află într-o creștere continuă. Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au format legături externe ce oferă noi oportunități precum programe de burse internaționale în baza acordurilor interguvernamentale, mobilități academice susținute de programe precum Erasmus+ și posibilitatea de urmare a aceluiași program la două instituții concomitent, iar la absolvire, obținerea unei diplome duble ce atestă studierea în cadrul a două universități: cea locală și cea din străinătate cu care s-a creat parteneriatul, astfel oferind șansa de a obține mult dorita recunoaștere internațională a eforturilor academice și calificării profesionale a absolvenților. Un alt aspect ce servește ca criteriu de determinare a calității universităților este sentimentul de apartenență la comunitate. În principiu, instituțiile de învățământ superior din străinătate posedă un număr mare de cursanți, lucru ce duce la creșterea anonimității între studenți, stabilirea conexiunilor personale și formarea grupurilor izolate. Însăși angajarea face mai dificilă menținerea unei identități comune. Pe de altă parte, universitățile din Republica Moldova combat acest fenomen prin eforturile cadrelor didactice și personalului administrativ de a menține un climat social favorabil și de a dezvolta vitalitatea culturală prin servicii de orientare în carieră și activități extracurriculare precum cele oferite de Casa de Cultură a USM, diverse festivaluri studentesti precum festivalul internațional al școlilor de teatru și film „ClassFest” găzduit de AMTAP și festivalul de modă internațional „Students' Fashion Day” organizat de UTM.

În al doilea rând, există multe dezavantaje și riscuri asociate cu migrația peste hotare. Emigrarea presupune anumite costuri inițiale ce pot deveni destul de împovăraătoare cum ar fi cheltuielile legate de transport și logistică, costurile administrative și cele de trai inițiale. Oportunitățile de studii și muncă din străinătate la care tinde tânăra generație sunt adesea reținute de

situația financiară inițială, astfel accesibilitatea acestora este defavorabilă. De asemenea, un loc de muncă stabil și remunerat nu este garantat peste hotare, astfel disperarea pecuniară în urma încetării raporturilor de muncă atât între granițele naționale cât și înafara acestora, poate provoca un nivel de vulnerabilitate ce ar favoriza riscul de exploatare.

În al treilea rând, impactul emoțional al emigrării este sfâșietor atât pentru cei care rămân, cât și pentru cei care pleacă. Încercarea de adaptare la noile norme, deteriorarea legăturilor de rudenie și dezrădăcinarea culturală insuflă un sentiment puternic de vinovăție ce stă la baza conflictului interior a multor tineri ce au ales să-și părăsească țara. Sentimentul de a nu aparține pe deplin nici Moldovei, nici țării adoptive poate crea o umbră a crizei de identitate ce poate duce la epuizarea psihică. Oare e echivalent un salariu mai mare pentru tinerii părinți cu singurătatea ce se resimte mai mult ca abandon a copiilor rămași în Moldova? Ce poate fi mai dureros pentru un copil decât să învețe ce înseamnă absența unui părinte? Oare se merită de a accepta o ofertă de muncă în străinătate pentru tinerii absolvenți în schimbul despărțirii de părinți care vor înaintea în vârstă? Ce preț poate avea un trai mai bun, dacă într-o zi ajungi să-ți ei rămas-bun pentru o ultimă oară de la chipul mamei prin intermediul unui ecran? Indemna tineretul să mediteze asupra acestor întrebări și să evalueze cu atenție răspunsurile lor...

În concluzie, Republica Moldova posedă multe aspecte ce necesită îmbunătățiri, însă a urcat suficient de sus ca să pot contesta că un viitor de succes este mai mult ca posibil între hotarele ei. Un trai bun este realizabil și aici, acasă.

Total puncte _____

Vreau să trăiesc acasă!

Țara din Iași, duminică seara. Microbuzele ozi și pleacă spre Chișinău lăsând în urmă studenți cu ochi plini și ochi curioși. Sunt unul dintre ei. Am plecat din R. Moldova pentru studii, așa cum au făcut mulți tineri din generația mea. Pentru mine, România a însemnat o oportunitate valoroasă de a-mi croi drumul profesional, o deschidere spre noi experiențe. Dar oricât de luminoase nu ar fi orașele de peste graniță, lumina care a parcurs atâția ani pentru a ajunge în spațiul dintre prut și Nistru are un magnetism aparte ce mă atrage oriunde n-aș fi. R. Moldova e țara mea, aici aerul are altă textură, aici e pământul despre care scria Grigore Vieru că: „te cunoaște după pas”, de aceea mă tot bate gândul să mă întorc ACASĂ.

Uneori distanța te face să vezi mai clar ce îți lipsește, pentru mine, unul dintre aceste lucruri este în primul rând, sentimentul de apartenență pe care îl asociez cu familia și cu locurile mici unde am copilărit. Vreau să fiu prezentă în viața părinților, fraților, nepoților mei, nu doar să se revine la apeluri video și vizite de căteva zile pe an. Îmi doresc să fiu aproape de ei și într-o zi obișnuită.

Totuși, cred că ar fi nerealist să afirm că dorul de casă e suficient pentru a stăpâni arșile ce au învățat să zboare departe. Un tânăr are nevoie de un loc de muncă stabil, de un venit care să îi permită să-și realizeze scopurile, chiar și acelea inspirate din filme americane. Dar mai mult de atât, ceea ce contează enorm pentru mine, este posibilitatea de a evolua profesional și siguranța că munca mea și competențele mele sunt apreciate. Mă simt motivată să mă întorc când observ că apar tot mai multe oportunități.

și programe de susținere a revenirii și reintegrării absolvenților moldoveni din diaspora.

Din punctul meu de vedere, întorcerea unui tânăr în R. Moldova nu înseamnă să renunți la ce a obținut în străinătate, ci ocazia de a-și valorifica cunoștințele acasă, cu sprijinul mutual al statului. În România am cunoscut oameni, instituții și sisteme care funcționează diferit, iar asta m-a făcut să înțeleg că o țară nu se schimbă doar prin politicieni sau instituții, ci prin oameni buni care aleg să se implice. De aceea mă bucur când statul alege să investească în educație.

Deșigur că, sunt conștientă că, în R. Moldova, din păcate, foarte multe dintre oportunități și servicii sunt concentrate în capitală, iar în satul de unde e originara familia, mea accesul la educație, activități culturale, servicii medicale și proiecte e mai limitat. Această realitate mă face să mă întreb: dacă toți cei care pot, aleg să plece, cine mai rămâne să construiască? Aici statul trebuie să intervină cu soluții într-un mod imperativ!

Cred cu tărie în schimbare și mi-ar plăcea nesperat nu doar să fiu un beneficiar al schimbării, ci unul dintre oamenii care o produc. Această perspectivă mă convinge să mă întorc acasă. Îmi doresc să mă întorc nu pentru că nu am găsit un loc mai bun, ci pentru că Moldova devine un loc mai bun, un loc ce-mi oferă pe lângă prosperitate, împlinire sufletească.

Nume, prenume: Popovici Elena
Localitatea: Rîșcani
Vârsta: 18 ani
Instituția de învățământ: Colegiu Agroindustrial Rîșcani
Clasa / Anul de studii: TR-31
e-mail: maximciucelena039@gmail.com
nr. de telefon: 068690754

Titlul eselui

Vreau să trăiesc acasă!

Pentru fiecare cetățean locul natal este un loc sfânt și, desigur, fiecare ar dori să-și facă o carieră, având și șanse de a o dezvolta în țară, alături de familie și în cultura cunoscută. Însă din cauza absurdului că, deși Moldova se dezvoltă în mai multe aspecte ale vieții, oamenii simplifund cei care nu pot ține față consecințelor acestor dezvoltări, mai ales din plan financiar, fiind nevoiți să migreze în alte țări pe un termen limitat sau definitiv. Fenomenul migrației tinerilor devine o problemă a societății noastre. Doar în anul 2025 au emigrat 13 mii de persoane, potrivit Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova – absolvenții al liceilor și facultăților, persoane mature cu familii, care aleg anual să plece peste hotare, lăsând în urmă sate îmbătrânite și localități fără forță de muncă tânără. Motivele plecării sunt cunoscute: salarii mici, lipsa locurilor de muncă (pe specialități), corupție și sentimentul de descurajare, chiar și posturi entry-level, angajatorii cer minim 1-2 ani de experiență, iar ofertele se concentrează în apropiere, și în capitală. Cetățenii

-au sentimentul că acasă munca nu este răsplătită pe măsură iar mărirea taxelor, aduce la faptul că nu fac față problemelor. Tema este vitală fiind că fără tineri o țară își pierde prezentul și viitorul iar eu însumi mă aflu la alegerea rațiunii și sentimentelor, - Să rămân sau să-mi părăsesc patria natală? Sunt o tânără care își iubește țara, istoria ei, limba ei și cultura cu tradițiile acesteia. Totuși realitatea cotidiană mă împinge să gândesc rațional. În acest caz ce ar împinge să rămân acasă? Răspunsul poate fi găsit în nevoile concrete ale generației mele! Aș rămâne în Moldova dacă ar exista o creștere reală a nivelului de trai în afara capitalei și taxelor de plată, dacă ar fi oportunități de angajare a tinerilor fără experiență pe profesii studiate, și dacă sistemul educațional încurajează alegerea profesiei fără de a te concentra pe taxa mare a contractului care crește. Nu ar încuraja foarte mult exigizarea unui trai decent, prin salarii care să țină pasul cu scumpirile actuale. O familie obișnuită cu venituri modeste, abia își face față cheltuielilor lunale pe taxele de lumină și gaz, studenții sunt dependenți de banii familiei. O țară care își protejează tinerii de sărăcie este o țară care își iubește poporul și căruia cetățenii sunt loiali.

Un alt argument este creat de crearea locurilor de muncă pe profesii care va fi accesibile studenților după absolvirea instituției de învățământ, fără experiență. Prima idee a fost de creare de locuri de muncă oamenilor fără experiență în afara capitalei, însă problema

actuală este că mulți studenți cu diplome în juridică, marketing etc., nu pot găsi locuri de muncă fără experiență. Ca o propunere ar fi bine de a trece practică, apoi de a si luată decizia, aceasta fiind ca o perioadă de probă. Alegându-mi profesia, aș dori să dezvolt în Moldova nu în altă țară unde aceasta este mai binevenită. Să rămâne cu drag în țara care încurajează viitorul dezvoltării cetățenilor și propriului viitor! Și în sfârșit sunt taxele contractelor, mai ales în domeniile importante ca medicina și farmaciei, care sunt mari și tot cresc. Republica Moldova se confruntă cu un deficit acut de personal medical, în sistem înregistrând de peste 1200 de posturi vacante în 2016. Prietena mea, absolvind liceul, dorea să fie admisă la facultatea de medicină, însă locurile de buget nu a fost, iar contractul pentru familia ei era prea scump. În concluzie ca un tânăr aglat de a pleca și a rămâne aceste argumente sunt destule de a alege rațiunea, însă spun cu sinceritate că iubesc acest pământ și mi-aș dori să contribuim la modernizarea lui. Însă ca să doresc să rămân aș dori ca și să fie perspective de a moderniza împreună cu alți tineri și cu alte generații Moldova modernă în șapte!

Total puncte _____

Nume, prenume: Rusu Marcel
Localitatea: Chișinău
Vârsta: 17 ani
Instituția de învățământ: IPLT Waldorf
Clasa / Anul de studii: a XII-a
e-mail: marcelrusu846@gmail.com
nr. de telefon: 069602780

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă!

Globalizarea a facilitat procesul de trecere a frontierei, iar oamenii pot circula ușor în diferite direcții, pot vizita țări, orașe sau își pot lua valiza și pleca să locuiască în altă parte. E foarte simplu de lăsat toate grijile aici, acasă și să pleci în lume. Întrebarea este, cine va rămâne să schimbe totul aici, în țara noastră?

„Vreau să trăiesc acasă” este alegerea mea, de a trăi și de a schimba lucrurile spre bine în Moldova. Aici nu sînt LIBER, deoarece am familia și prietenii alături. În străinătate este posibil să ai o viață mai ușoară, dar acasă fiind lucrul pe care îl faci contează cu adevărat și poate schimba viața celor din jur și a ta inclusiv. Săptămîna trecută am mers în vizită la bunici și i-am ajutat la reparația acoperișului care curgea de la

casă. Am văzut multă recunoștință, dar și bucurie în ochii bătrânilor.

Dea lungul vieții am văzut mulți oameni plecând peste hotare, inclusiv frații mamei mele. Dar adevărul este că străinătățile au nevoie de tine doar atâta timp cât lucrezi pentru ei. În momentul în care îți pierzi capacitatea de muncă din cauza unui accident, de exemplu, ești pur și simplu nevoit să revii, lăsând în urmă tot ce ai construit. Este ceea ce i s-a întâmplat unuia dintre unchi mei. În urma unui accident și a unei traume la genunchi, a fost nevoit să se reîntoarcă după aproape 20 de ani. Acum regretă că nu a făcut studii în tinerețe pentru a avea o calificare mai înaltă și nu a muncit la greu. Pe de altă parte mă bucură că generația mea a început să observe că nu poți găsi un euleu mai bun în altă parte decât în țara ta. Mai mulți tineri aleg fie să-și facă studiile în străinătate și apoi să revină, fie să rămână aici și să formeze o universitate. Mulți colegi de-ai mei consideră că în Moldova se pot face studii de calitate.

Țara are nevoie ca fiecare om să-și pună umărul pentru o reconstrucție. Avem nevoie

de școli noi bune, spitale noi moderne,
fabrici, uzine, locuri de muncă pentru toți, dar
pentru aceasta trebuie ca fiecare să muncească
cu pasiune și devotament zi de zi. La moment
cred că multor oameni le lipsește entuziasmul,
interesul și motivația. Populația este obosită și
dezamăgită. Dar aici pilonul cel mai important
este anume educația. Este crucial să creștem
o generație motivată de a aduce schimbarea

Alegerea este a fi rădăcină dintr-o țară, de
a rămâne sau de a pleca, dar eu personal
mi-aș dori ca toți locuitorii acestei mici țări
să aibă dorința de a schimba spre
bine și frumos locul în care s-au născut.
Vreau din tot sufletul ca locuitorii Moldovei
să aibă această tendință de a face bine în
casa lor proprie! Vreau să trăiesc în această
țară și să le pot spune oricui că e bine
aici și că nu au nevoie de casa altunde!

Total puncte _____

Nume, prenume: Perenco Nadea
Localitatea: orașul Călărași, Republica Moldova
Vârsta: 19 ani
Instituția de învățământ: Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Clasa / Anul de studii: anul I
e-mail: nadeapeneco4@gmail.com
nr. de telefon: 067128322

Titlul eseului

Ce m-ar face să mă întorc în țară?

După absolvire, în familia mea se instalează o tristete subtilă. Părinții mei, asemenea unor titani apărători, îmi spuneau de cum ar putea să mă afirm în țara noastră. Mi-a fost greu să le recunosc că-mi doresc să studiez în România și să le împărtășesc motivele. Yată că în această intersecție a vieții, se află anual studenții din Republica Moldova, care își pun întrebarea existențială: a pleca sau a rămâne?

În timp ce unii învață acasă, alții pleacă în lume pentru cămine renovate, burse mai mari, salarii motivante și oportunități mai multe. Este o unică experiență internațională, însă puțini se întorc după studii, fiindcă își creează propriile familii și cămin secătuit de problemele diasporii. Această temă este importantă, deoarece, din păcate, se induce, încă din școală, ideea că peste hotare este mai bine, ceea ce duce ca Republica Moldova să piardă, anual, mii de studenți și să scadă atractivitatea universităților locale.

Personal, am ales Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, întrucât îmi doream să experimentez un mediu academic diferit, însă relativ aproape de casă. În adolescență, am refuzat o oportunitate internațională și, peste ani, mă urmărește un regret amar... Vreau să văd cum e lumea, pentru a aprecia mai mult țara mea și a mă dezvolta profesional anume aici. Prin urmare, voi elucidă motivele care mă vor influența să revin.

În primul rând, m-aș întoarce din dorința de a fi aproape de familia mea. De exemplu, studiind și acumulând experiență practică, pot să îi ajut financiar. Totodată, pot fi sprijin pentru frațele meu mai mic, atunci când

va urma studiile superioare. De fapt, oamenii dragi sunt cea mai puternică ancoră, care mă va trage înapoi în Republica Moldova.

Revenind, m-aș simți sufletește împlinită, petrecând timp cu ei. Drept argument, trăiesc o durere profundă, deoarece bunica a avut al doilea accident vascular cerebral, astfel încât ea nu mai este cum a fost și trăiește o realitate diferită de noi. Un alt om drag se află la arilul de bătrâni, deoarece greutatea celor 93 de ani și-a spus cuvântul... Dumnezeu întotdeauna mă susține („dacă o să îți fie greu în viață, ră înveți”) și mă privește cu speranță („bate fierul cât e cald”). O altă persoană apropiată are cancer metastatic, ceea ce îi oferă o șansă de câțiva ani ruli îngrijiri medicale stricte. Sunt obligația morală să fiu alături de ei!

În al doilea rând, m-ar determina să revin acasă posibilitatea de a profesa într-un sistem bazat pe meritocrație, fiindcă tind să mă dezvolt în domeniul educației și al administrației publice. Drept argument, pentru ca tinerii ca mine să se întoarcă, trebuie pus accent pe reforma educației, care să înceapă cu salarizarea și formarea profesorilor. Degeaba avem clase dotate, dacă în țară sunt peste o sută de instituții în care un profesor e nevoit să predă la două, trei, patru discipline școlare. Astfel, scade considerabil performanța, iar tinerii aleg școli și facultăți fie în orașele mari, fie peste hotare. Totodată, ved că merită să oferim liceurilor șansa să facă stagii de practică. Trebuie promovate taberurile, conferințele, excursiile internaționale, deoarece, în Europa, creștem cu iluzia că peste hotare este mai bine. Mai mult, sunt ferm convinsă că universitățile trebuie să se axeze pe atragerea elevilor prin vizite, prezentări, concursuri. Uneori, un spui academic dinamic, binevoitor, este prioritar unei clădiri dotate cu cele mai bune facilități.

De asemenea, un alt motiv de a mă întoarce acasă este condiționat de situația favorabilă din țară, accesarea în Uniunea Europeană și abolirea corupției, întrucât aceste aspecte ne vizează în mod direct. De exemplu, ce se alege dintre o țară pe timp de război? Oameni plecați, care distruse, speranțe pierdute. Totodată, aderarea la UE va aduce nenumărate beneficii, inclusiv pentru studenți, deoarece nu vor mai pleca peste hotare pentru diplome recunoscute internațional, ci vor învăța aici, acasă. Cât despre

corupție, cred că nici nu ne imaginăm cât de mult interdicerea ei ne va propulsa în lumea oarecă, unde notele se primesc pe merit, medicii au salarii suficiente, iar meritocrația domnește în instituțiile statului.

Deopotrivă, as spune că plecarea mea la Cluj mi trezește un sentiment amestecat de nesiguranță și, în același timp, entuziasm. Oamenii amascuți mi-au tot reproșat ieri precum: „de ce vă duceți voi așa departe de casă?“, „vai, Cluj este la capătul României“, „dar ție îți tulbură?“. De aceea, m-am nîmțit o trădătoare că plec de acasă, când, de fapt, ceea ce mi doresc este să nu fiu „un actor grăbit“ (Laura Hoica) și un rețetar puțin viață, dar să nîmț că fac alegerile pe care mi le doresc din suflet. Adinea, plîngeam serile, pentru că nu știam ce să aleg: să rămân alături de cei dragi sau să mi îndeplinească visurile?

Așadar, mi doresc din suflet să învăț la Cluj, dar să trăiesc în Republica Moldova. Speranța mea pentru viitor este că, după licență, să revin aici mai cumpătată, cu vizituri și experiențe bogate. Cea ce mă va aduce înapoi este dragostea pentru familie și dorința de a vedea schimbări favorabile pentru țara mea. De exemplu, vreun să existe suficienți profesori anume în mediile rurale (unde copiii sînt puțini, iar remunerația – modestă), copiii să învețe activ, iar inteligența artificială să se folosească pentru animații la chimie, biologie, istorie, nu fraudulos pentru rezultate.

Cred eu certitudine că acasă nu pleci cînd ți-e greu, dar cînd esti suficient de puternic pentru a aduce valoare rădăcinilor tale. În final, pentru a minimaliza rata (emigrării, trebuie să investim în elevi. Ei sînt viitorul, dar și prezentul țării noastre...

Total puncte _____

Vreau să trăiesc... ...Acasă!

Când trăim pe acest pământ, încă avem un lucru sfânt... "Hrula" versuri ale poetului Nicolae Iulian ne amintesc despre locul pe care îl numim "acasă". Pământul nostru nu este doar un loc pe hartă, ci este glasul mamei, casa copilăriei, amintirile care ne încălzesc sufletul și dorul care apare atunci când suntem departe. Poate că omul poate pleca în alte țări pentru un viitor mai bun, dar niciodată nu poate lăsa cu el acel sentiment unic de "acasă".

Totuși, în lumea de astăzi, și eu mă gândesc la această alegere, pe care o au mulți tineri, să rămână acasă sau să plece în căutarea unui viitor mai bun? Nu pot să ascund faptul că și Moldova are greutatea ei și că uneori pare mai simplu să pleci în altă țară pentru un viitor mai bun. Dar eu cred că locul în care m-am născut nu trebuie să fie doar locul de unde plezăm, ci locul unde putem visa, crea și construi ceva frumos. Pământul pe care am crescut merită mai mult decât un simplu cămas-bun, merită să ne oferim vîrle, mînta și talentul nostru, pentru că și generația noastră să poată lăsa ceva valoros în urmă sa. Sunt conștientă că Moldova poate avea un viitor mai bun prin tinerii care aleg să rămână, să creadă în posibilitățile acestei țări și să transforme talentul și munca lor în realități de care să simțim mîndrie.

În primul rând, vreau să trăiesc acasă este faptul că Moldova are tineri talentați, care pot aduce valoare și frumusețe țării noastre. Prin muzică, artă și creativitate, și reușesc să ducă numele Moldovei mai departe și să inspire alți tineri. Artişti precum Satoski, care a reprezentat

Moldova pe scena internațională, dar și alți creativi care realizează melodii despre țară, despre acasă și despre dorul de lucrurile natale, demonstrează că talentul poate înflori și aici. De asemenea, tinerii care creează proiecte artistice și decorații locale - toate acestea contribuie la frumusețea și atmosfera de sărbătoare a țării. Toate aceste eforturi, omi dau încredere că Moldova are un viitor prin generația tânără.

În al doilea rând, acasă este dorința de a-mi folosi talentul pentru a contribui la frumusețea țării mele. Mă place să realizez decorații, să inventez personaje, să confecționez haine pentru păpuși și să încerc mereu lucruri noi. Creativitatea mă ajută să transform o idee simplă în ceva doborât și mă face să cred că orice copil poate prinde viață prin mînta și imaginație. Mă doare că, în viitor, talentul meu să nu rămână doar un hobby, ci să îl folosesc pentru a crea lucruri frumoase care să reprezinte Republica Moldova și să fac pe oamenii mîndrie de țara lor.

În al treilea rând, familia, rădăcinile și neamul din care fac parte. Pentru mine, acasă nu înseamnă doar locul în care locuiesc, ci oamenii care mă încred, m-au învățat să iubesc și mi-au oferit cele mai frumoase amintiri. Mă aștept la familia mea, tradițiile din țară am creștut, limba pe care o vorbesc și valorile care mă deosebesc. Cîntec de departe al ajunge într-o țară, nimic nu poate înlocui sentimentul de a fi acasă. De aceea mi doare în viitorul meu să fie construit aici, aproape de cei dragi, pentru că, la rîndul meu, să las generațiilor următoare o țară de care să se simtă mîndrie.

În concluzie, Moldova nu e loc, e un popor! Un popor care își păstrează limba, tradițiile, credința și speranța prin fiecare generație. De aceea aleg să trăiesc acasă. Mi doare să fac parte dintre tinerii care nu doar visează la un viitor mai bun, ci îl construiesc aici, prin talent, mînta și implicare. Cred că adesea rădăcinile noastre sunt în țară, dar stă la dom alegeri să credem în țara noastră, vom reuși să lăsam în urmă o Moldova mai puternică și mai frumoasă pentru generațiile care vor urma.

Te iubesc
Tara

[illegible]

În primul rând, Rusia se bazează asupra ideii faptului că
afecțiunea are termen tehnologic, care pot aduce valoare și
formulei "cari" noastre. Prin multitudine, arta și creativitatea
a început să creeze numele obiectelor, mai degrabă și să
se afle în jurul obiectului pentru a-l însoți, care să reprezinte

[illegible][illegible]

Nume, prenume: Plesca Maria
Localitatea: Or. Bîscani
Vârsta: 16
Instituția de învățământ: IP. Colegiul Agroindustrial
Clasa / Anul de studii: 11, anul 4
e-mail: pleskamasa7@gmail.com
nr. de telefon: 060686641

Titlul eseului

„Schimbarea începe cu mine însumi”

De multe ori am auzit oamenii spunând că viitorul este peste hotare. Dar tot mai mulți tineri aleg să plece pentru studii, un loc de muncă sau pur și simplu un loc de trai mai bun și sigur. Și înțeleg destul de bine, căci într-adevăr Republica Moldova se confruntă cu multe probleme, începând cu salariile mici, terminând cu migrația continuă, dar și nesiguranța creată de războiul din țara vecină. Și doborâș, se pare că e mai bine deja să pleci decât să rămâi. Însă, eu consider că viitorul unei țări va depinde mult de oamenii care aleg să nu renunțe la ea.

Primul lucru care m-a făcut să rămân este, desigur, familia și sentimentul de acasă. Niciieri nu voi găsi oameni care mă vor cunoaște și înțelege mai bine, locuri în care am copilărit sau obiceiuri și tradiții cu care am crescut. Pentru mine, cuvântul „acasă” înseamnă mai mult decât ne putem imagina. Acesta nu este doar locul, dar de asemenea oamenii și amintiri-

le frumoase care s-au creat pe parcursul anilor.

Al doilea motiv este convingerea că și aici, în Republica Moldova, pot contribui la o schimbare. Este ușor de zis că lucrurile nu merg bine, însă chiar noi putem face primul pas în a începe de a schimba ceva, „schimbarea începe cu fiecare dintre noi”. Dacă tinerii pleacă, cine va construi școli mai bune, cine va deschide afaceri noi, cine va implementa proiecte pentru comunitate, cine va promova frumusețea țării noastre? Fiecare persoană rămasă în țară și care își face meseria cu responsabilitate adaugă o cărămidă în viitorul țării.

Și nu în ultimul rând, totuși, apar și semne de progres, în ultimul timp. Noi, tinerii, dispunem de acces la o mulțime de programe educaționale, oportunități de voluntariat și de o varietate de proiecte pentru a ne ajuta și dezvolta comunitatea. De asemenea, tehnologiile care se dezvoltă continuu, oferă chiar și posibilitatea de a lucra pentru companii din alte țări fără a pleca din țară. Chiar dacă schimbările nu sunt într-atât de rapide, ele, totuși, există și devin vizibile pentru cei care se implică.

Desigur, viitorul nostru nu este garantat. Dacă problemele economice din țară vor continua, iar tinerii nu vor avea suficiente oportunități, riscăm că o mare parte din locuitori vor pleca. Eu, totuși, cred că Republica Moldova poate

avea un alt viitor, în cazul în care vom investi în educația noastră, vom susține inițiativele tinerilor noștri și vom contribui fiecare din noi la dezvoltarea țării.

În concluzie mi-a dăruit să trăiesc într-o țară în care oamenii aleg să rămână din propria lor dorință și dragoste față de patrie, și nu să plece din lipsa alternativelor și a neajunsurilor avute. Mesajul meu pentru viitor este destul de simplu și sună astfel: „schimbarea nu începe cu guvernul sau alții, ci cu fiecare din noi”. Având curajul și încrederea în țara noastră și contribuind la dezvoltarea ei, noi vom face așa ca Republica Moldova să devină nu doar țara în care ne-am născut, ci și cea în care dorim să ne construim viitorul.

Total puncte _____

Numele, prenumele: Ehan Gabriela
Localitatea: Orașul Drochia, sat micușin
Instituția de învățământ: Colegiul Agriindustrial din Rîșeni
Anul/Clasa: Anul II, clasa 11
E-mail: gabrielaeahan93@gmail.com
nr. de telefon: 069343181

Titlul eseuului: Ce m-a făcut să rămân în țară.
Dacă ar trebui un motiv ca să rămân în Republica noastră,
aș zice că este locul în care mă simt acasă. Aici am
creșcut, am petrecut copilăria și am primit educație.
Am ales această temă deoarece doresc să explic de ce
rămân pe pământul meu natal.
Moldova este o țară mică, dar mare în tradiții și în
frumusețea ei. Aici sunt oamenii care muncesc pentru copii
lor și pentru un viitor mai bun.
Mulți oameni își pun întrebarea: de ce tinerii pleacă?
Ei nu văd aici viitorul, la locul lor natal. Totuși, cred
că ei pleacă din cauza că este lipsa locurilor de
muncă bine plătite, lipsa de încredere că își pot
construi un viitor sigur în Republica Moldova.
Tinerii sunt în căutarea unor salarii mai mari și
a posturi de muncă stabile, să le permită să aibă
un trai așa cum își doresc ei. Totodată plecând în
alte țări, ei descoperă locuri noi și experiențe
dar aici, în țara noastră, nu toți își permit un trai
decent.
Eu vreau să plec, pentru că aici sunt oameni mei dragi.
Cred că, prin muncă, îmi pot construi viitorul aici.
Un moment care m-a făcut să iubesc această a fost
vizita la Orașul Vechii.
Acolo am văzut stăncile, dealurile, muzeele și râul Prut.
Acolo am simțit liniștea și frumusețea acestui loc.
Schimbările pe care le-aș dori să le văd în
Republica Moldova să fie mai multe

Oportunități pentru tineri, mai multe locuri de muncă.

Eu aș contribui la respectarea legii, participând la activități de voluntariat pentru îngrijirea plantelor și animalelor.

Republica Moldova poate fi o destinație turistică, deoarece aici putem descoperi natura, oamenii prieteni și tradiții păstrate de-a lungul timpului. În același timp, poți gusta din bucatele tradiționale care au fost transmise din generație în generație până în zilele noastre.

Chiar dacă este o țară mică, este plină de locuri deosebite care merită vizitate și descoperite.

Sper că Moldova să devină o țară cât mai bogată în oameni muncitori și tineri talentați, care își pot îndeplini visurile aici, în țară.

Cu ajutorul efortului, educației, stăruinței, împreună vom reuși să construim un viitor mai frumos pentru țara noastră.

Nume, prenume: Măhutan Iana
Localitatea: Satul Sărui Noi, raionul Drochia
Vârsta: 22 ani
Instituția de învățământ: Sciences Po Grenoble (Franța)
Clasa / Anul de studii: Anul al II-lea (master)
e-mail: iana.mahutan199907@gmail.com
nr. de telefon: +373 6 74 29 840

Titlul eseului

Ce m-ar face să mă întorc în țară?

Fiecare om la o anumită etapă a vieții este pus în fața alegerii de a fi „cineva” la el în țară sau un „nimeni” în țara altuia. Povădăciul este că acasă ai o identitate, simți că faci parte dintr-un întreg. Renunțarea la această apartenență îl împinge pe individ în capcana unei singurătăți copleșitoare, a fricii și a sentimentului de rușine. Există o rușine grea în decizia de a te întoarce de unde ai plecat, fiindcă te simți un trădător care a ales să se de-a bărbat și să încerce să evadeze din destinul pe care îl îndură tot restul numelui său. Aceste relații stau la baza filosofiei migrației.

Moldovenii încă cred că rădăcinile s-au născut la sat, acolo unde toți am fost creșcuți de bunici, unde alergam desculți, mâncam fructe respirate direct din copaci și beam apă de la fântâni. Noi toți am avut ceea ce se numește copilărie la țară. Prin acest ritual, de mici suntem legați de acest pământ la care tindem să ne întoarcem mereu. Probabil de aceea, cei ce nu reușesc să o facă în timpul vieții sunt aduși acasă abia după ce se sting. Astfel, li se îndeplinește acea tainică dorință de a-și găsi liniștea în pământurile natale, acele pământuri care i-au crescut, i-au format și unde au învățat ce înseamnă viața, viața unui moldovean. Omului îi este dat toată viața să caute acel sens pentru care a fost creat, căutare care se sfârșește

prin întoarcerea la locul initial de unde totul a pornit. Asta mă face să mă întorc acasă, înțelegerea și acceptarea propriului destin care se poate săvârși doar pe pământurile natale.

Totuși, orice motivație de a rămâne în țară își pierde acea putere de convingere când se izbeste de brutalitatea realității. Iar realitatea este că a rămâne acasă se simte ca o condamnare, un eșec și o sentință la săvârșire și repetiție permanentă. Ce m-ar face să mă întorc acasă după ce am reușit și am evadat din capcana acelei realități...?

Un prim răspuns la această întrebare se află în satele care mor. Pierderea satelor este echivalentă cu ștergerea oricărei amintiri ce ne leagă de pământul natal. Exodul populației rurale către centrele urbane nu este un fenomen nou, însă acesta trebuie reînversat în măsura în care să asigurăm un echilibru. Unsatle suprapopulate, iar satele cu un singur locuitor nu este echilibru. Satele trebuie salvate, iar pentru aceasta este nevoie de o viziune economică. O țară rămâne săracă atunci când nu produce eficient, iar resursele sunt direcționate spre consum, nu spre investiții. Adevărata avută a unei națiuni nu provine din a cheltui mai mult sau a importa totul ăltin țară a construi un capital intern, ci din producția eficientă de bunuri și servicii. De aceea, construirea unei infrastructuri economice solide, precum cea a fermelor moderne în apropierea satelor, ar facilita apariția locurilor de muncă, iar această infuzie de capital și investiții în producție ar asigura menținerea populației în teritoriu.

Această idee capătă o nouă profunzime atunci când privim realitatea satelor noastre și ne vedem bătrânii. Toată tragedia noastră ca neam poate fi văzută în ochii lor. Un popor care nu își respectă bătrânii este un popor condamnat pierzaniei. Singura modalitate de a ne ajuta bătrânii este regândirea sistemului de pensii. Discușiunile politice ce vizează majorarea pensiilor sunt atrăgătoare și asigură succes electoral, însă pe termen lung este nociv

sistemului economic. Astăzi, cei care muncesc asigură, prin taxele achitate, pensiile bătrânilor, însă în situații în care numărul Beneficiarilor va depăși numărul contribuabililor la sistemul de pensii acesta nu va mai fi viabil, pensiile nu vor mai putea fi achitate. Crearea unei piețe a fondurilor de pensii private ar putea reprezenta un nou început, pentru ca țara să construiască o arhitectură financiară viabilă pe cel puțin doi piloni: primul, cel de stat, finanțat din impozite, și al doilea, susținut de fonduri de pensii private.

Esența problemei rezidă, poate, chiar în noua generație, acei tineri care aleg să plece, fiind alungați de falimentul moral și material al sistemului educațional, lipsind țara de acel capital uman indispensabil prosperității economice. Cei mai capabili tineri decid că merită mai mult decât facultăți unde excelența se cumpără, bursele sunt mici, iar cîștigurile reprezintă o miză. Această realitate distruge complet prestigiul studiilor superioare. De aceea, tinerii aleg să devină studenți internaționali: pentru standarde de predare riguroase, sustinere financiară reală și pentru confortul căminelor. Soluția pentru a-i opri să plece este simplă: satisfacerea unor necesități primare. Educație reală, burse pe merit și locuințe decente, reconstruind astfel prestigiul universităților de acasă.

M-am întoarce acasă dacă în satul meu ar mai fi încă camere, dacă bătrânii noștri nu ar suferi din cauza sistemului care îi disprețuiește și dacă tinerii ar avea parte de instituții de învățămînt reale. Toți cei care am plecat ne vom întoarce la acest pămînt, cinera mai cîerînd pentru a contribui la ceva mai mare, decât propria persoană, iar cinera prea tîrziu. Suntem toți o apă și un pămînt iar asta ne unește și toți avem același vreau: Sfîntă ni-i casă!

Nume, prenume: Perenco Nadea
Localitatea: orașul Călărași, Republica Moldova
Vârsta: 19 ani
Instituția de învățământ: Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Clasa / Anul de studii: anul I
e-mail: nadeapenco4@gmail.com
nr. de telefon: 067128322

Titlul eseului

Ce m-ar face să mă întorc în țară?

După absolvire, în familia mea se instalează o tristete subtilă. Părinții mei, asemenea unor titani apărători, îmi spuneau de cum ar putea să mă afirm în țara noastră. Mi-a fost greu să le recunosc că-mi doresc să studiez în România și să le împărtășesc motivele. Yată că în această intersecție a vieții, se află anual studenții din Republica Moldova, care își pun întrebarea existențială: a pleca sau a rămâne?

În timp ce unii învață acasă, alții pleacă în lume pentru cămine renovate, burse mai mari, salarii motivante și oportunități mai multe. Este o unică experiență internațională, însă puțini se întorc după studii, fiindcă își creează propriile familii și cămăși secătuite de problemele diasporii. Această temă este importantă, deoarece, din păcate, se induce, încă din școală, ideea că peste hotare este mai bine, ceea ce duce ca Republica Moldova să piardă, anual, mii de studenți și să scadă atractivitatea universităților locale.

Personal, am ales Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, întrucât îmi doream să experimentez un mediu academic diferit, însă relativ aproape de casă. În adolescență, am refuzat o oportunitate internațională și, peste ani, mă urmărește un regret amar... Vreau să văd cum e lumea, pentru a aprecia mai mult țara mea și a mă dezvolta profesional anume aici. Prin urmare, voi elucidă motivele care mă vor influența să revin.

În primul rând, m-aș întoarce din dorința de a fi aproape de familia mea. De exemplu, studiind și acumulând experiență practică, pot să îi ajut financiar. Totodată, pot fi sprijin pentru frațele meu mai mic, atunci când

va urma studiile superioare. De fapt, oamenii dragi sunt cea mai puternică ancoră, care mă va trage înapoi în Republica Moldova.

Revenind, m-aș simți sufletește împlinită, petrecând timp cu ei. Drept argument, trăiesc o durere profundă, deoarece bunica a avut al doilea accident vascular cerebral, astfel încât ea nu mai este cum a fost și trăiește o realitate diferită de noi. Un alt om drag se află la arilul de bătrâni, deoarece greutatea celor 93 de ani și-a spus cuvântul... Dumnezeu întotdeauna mă susține („dacă o să îți fie greu în viață, ră înveți”) și mă privește cu speranță („bate fierul cât e cald”). O altă persoană apropiată are cancer metastatic, ceea ce îi oferă o șanță de câțiva ani ruli îngrijiri medicale stricte. Sunt obligată morală să fiu alături de ei!

În al doilea rând, m-ar determina să revin acasă posibilitatea de a profesa într-un sistem bazat pe meritocrație, fiindcă tind să mă dezvolt în domeniul educației și al administrației publice. Drept argument, pentru ca tinerii ca mine să se întoarcă, trebuie pus accent pe reforma educației, care să înceapă cu salarizarea și formarea profesorilor. Degeaba avem clase dotate, dacă în țară sunt peste o sută de instituții în care un profesor e nevoit să predă la două, trei, patru discipline școlare. Astfel, scade considerabil performanța, iar tinerii aleg școli și facultăți fie în orașele mari, fie peste hotare. Totodată, ved că merită să oferim liceenilor șansa să facă stagii de practică. Trebuie promovate taberurile, conferințele, excursiile internaționale, deoarece, în lipsa lor, creștem cu iluzia că peste hotare este mai bine. Mai mult, sunt ferm convinsă că universitățile trebuie să se axeze pe atragerea elevilor prin vizite, prezentări, concursuri. Uneori, un spui academic dinamic, binevoitor, este prioritar unei clădiri dotate cu cele mai bune facilități.

De asemenea, un alt motiv de a mă întoarce acasă este condiționat de situația favorabilă din țară, accesarea în Uniunea Europeană și abolirea corupției, întrucât aceste aspecte ne vizează în mod direct. De exemplu, ce se alege dintr-o țară pe timp de război? Oameni plecați, care distruse, speranțe pierdute. Totodată, aderarea la UE va aduce nenumărate beneficii, inclusiv pentru studenți, deoarece nu vor mai pleca peste hotare pentru diplome recunoscute internațional, ci vor învăța aici, acasă. Cât despre

corupție, cred că nici nu ne imaginăm cât de mult interdicerea ei ne va propulsa în lumea onestă, unde notele se primesc pe merit, medicii au salarii suficiente, iar meritocrația domnește în instituțiile statului.

Deopotrivă, as spune că plecarea mea la Cluj mi trezește un sentiment amestecat de nesiguranță și, în același timp, entuziasm. Oamenii amascuți mi-au tot reproșat ieri precum: „de ce vă duceți voi așa departe de casă?“, „vai, Cluj este la capătul României“, „dar ție îți tulburie?“. De aceea, m-am nîmțit o trădătoare că plec de acasă, când, de fapt, ceea ce mi doresc este să nu fiu „un actor grăbit“ (Laura Hoica) și un rețetar puțin viață, dar să nîmț că fac alegerile pe care mi le doresc din suflet. Adinea, plîngeam reuile, pentru că nu știam ce să aleg: să rămîn alături de cei dragi sau să mi îndeplinească visurile?

Azadar, mi doresc din suflet să învăț la Cluj, dar să trăiesc în Republica Moldova. Speranța mea pentru viitor este ca, după licență, să revin aici mai cumpătată, cu vizituri și experiențe bogate. Cea ce mă va aduce înapoi este dragostea pentru familie și dorința de a vedea schimbări favorabile pentru țara mea. De exemplu, vreun să existe suficienți profesori anume în mediile rurale (unde copiii sînt puțini, iar remunerația – modestă), copiii să învețe activ, iar inteligența artificială să se folosească pentru animații la chimie, biologie, istorie, nu fraudulos pentru rezultate.

Cred eu certitudine că acasă nu pleci cînd ți-e greu, dar cînd esti suficient de puternic pentru a aduce valoare rădăcinilor tale. În final, pentru a minimaliza rata (emigrării, trebuie să investim în elevi. Ei sînt viitorul, dar și prezentul țării noastre...

Total puncte _____

Colesnicenco Ecaterina

Iasi, România (s. Medeleni, r. Ungheni)

19 ani

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”

Anul II de studii

colesnicenco.ecaterina@gmail.com

+40756802293

Ce m-ar face să mă întorc în țară?

De fiecare dată când plec din Republica Moldova, indiferent cât de mult îmi doresc să mă întorc la facultate și la planurile mele, plecarea nu este ușoară. Mă ia dorul de mama, de sora mea micuță, de bunica mea care mă petrece mereu cu drag și de locurile copilăriei mele, care îmi sunt atât de scumpe. Atunci îmi dau seama că poți pleca dintr-o țară, dar nu poți lua cu tine tot ce înseamnă „acasă”.

Am ales să studiez la Iași pentru că îmi doresc o educație de calitate, într-un mediu european, dar și pentru că mă gândesc la viitorul meu. Îmi doresc ca, după terminarea facultății, studiile, cunoștințele și experiența acumulate să îmi ofere mai multe posibilități și șansa de a avea un loc stabil și bine plătit de muncă în Europa. Nu am plecat pentru că nu-mi iubesc țara, am plecat pentru că, asemenea multor tineri moldoveni, îmi doresc să am mai multe șanse pentru viitor.

Mai ești și mătușa mea, care mă încurajează mereu să mă întorc în Moldova, să îmi continui studiile la Chișinău și să fiu mai aproape de ea și de familie. De fiecare dată îmi spune cât de mult și-ar dori să mă aibă aproape. Uneori îmi explic ~~de~~ ce am ales să studiez la Iași, alții doar zâmbesc, pentru că unolea în suflet

înțeleg foarte bine de ce insistă. Și mie mi-ar plăcea să nu existe atâția kilometri între mine și oamenii pe care îi iubesc.

Încerci aici aproape una dintre cele mai grele întrebări pentru mine: de ce apropierea de familie și construirea unui viitor profesional bun ar trebui să fie două lucruri între care o tânără trebuie să aleagă?

Mi-aș dori ca într-o zi mătușa mea să nu mai fie nevoită să mă convingă să mă întorc. Mi-aș dori ca oportunitățile pe care le oferă Republica Moldova să fie ele însele un argument suficient de puternic pentru întoarcerea mea.

În primul rând, m-ar determina să revin posibilitatea de a avea acasă un loc de muncă stabil și bine plătit. Gând că foarte mulți tineri nu pleacă pentru că nu le place Moldova, ci pentru că se tem că, după ani de studii, nu vor putea avea acasă nivelul de trai pentru care au muncit. Mi-aș dori ca studiile și competențele unui tânăr să fie apreciate și în Republica Moldova, iar salariul să îi permită să trăiască decent, să își permită o locuință, să își ajute familia, să călătorească și să-și construiască propriul viitor.

În al doilea rând, m-ar face să mă întorc încrederea într-un sistem corect și în instituțiile statului. Mi-aș dori să trăiesc într-o țară în care un tânăr poate reuși prin muncă, educație și perseverență, nu prin relații sau cunoștințe. O țară în care regulile sunt aceleași pentru toți, iar instituțiile funcționează în interesul cetățeanului. Pentru generația mea este important să simțim că avem o voce, că munca noastră contează și că putem contribui la schimbarea lucrurilor în bine.

Un al treilea motiv ar fi oportunitățile reale de dezvoltare profesională. Nu mi-aș dori ca după terminarea facultății, să fim puși în situația de a alege între cariera mea și țara mea. Consider necesar să existe companii și instituții care investească în tineri, programe pentru absolvenți și locuri de muncă moderne și posibilitatea de a crește profesional fără să fi obligat să pleci peste hotare.

Dincolo de salarii, studii și carieră, există lucruri
pe care nici o țară nu mi le poate înlocui, cum ar fi:
îmbrățișarea mamei, timpul petrecut cu sora mai mică,
bunica ce mă petrece de fiecare dată cu aceeași obragostă
sau mătușa care îmi spune mereu să mă întorc acasă. Nu
poate înlocui drumurile cunoscute, casa și locurile echilibrării
mele inocente. Probabil de aceea dorul apare la fiecare plecare.

Mi-aș dori ca peste câțiva ani să nu trebuiască să
aleg dintre toate acestea și un viitor profesional bun.

Nu aștept ca Republica Moldova să devină o țară perfectă.
Nici o țară nu e perfectă. Sper cu tărie că Moldova va
ajunge în punctul în care tinerii își vor spune „Eu pot
construi ceva aici!”

Poate că răspunsul meu la întrebarea „Ce m-ar face
să mă întorc în țară?” este de fapt foarte simplu: o Moldova
în care să nu trebuiască să aleg între oamenii pe care
ei iubesc și viitorul pe care mi-l doresc.

Sper ca într-o zi drumul spre casă nu va mai fi
doar drumul pe care îl facem în vacanțe sau de
sărbători. Va fi drumul pe care îl alegem pentru
viitorul nostru.

Nume, prenume: Stratu Olga
Localitatea: Chișinău
Vârsta: 20 ani
Instituția de învățământ: Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
Clasa / Anul de studii: I
e-mail: stratuolga06@gmail.com
nr. de telefon: 078757780

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă!

Încă de la concepția sa ca stat independent, Republica Moldova se confruntă cu fenomenul migrației în masă a tinerilor. Este incontestabil faptul că această manifestare a adus consecințe repercutate precum deficitul de forță de muncă calificată, presiune pe bugetul de stat ce afectează numeroase aspecte din viața publică, diminuarea natalității ș.a. Aceste urmări ridică o întrebare importantă atât printre gândurile cetățenilor, cât și printre cele ale oamenilor de stat. De ce tinerii aleg să plece? Principalele motive enumerate de către diaspora tânără sunt oportunitățile limitate și nefavorabile de muncă, salariile ce nu acoperă un stil de viață decent și calitatea scăzută, nerecunoscută la nivel internațional a studiilor superioare. Într-adevăr, aceste cauze sunt înrădăcinate în adâncuri. Într-un mediu urban bine dezvoltat, aspectele menționate mai sus cresc în calitate, dar luând în vedere faptul că Republica Moldova este una dintre puținele țări de pe teritoriul european preponderent rurală, e de așteptat ca aceste ipostaze să rămână la un nivel rudimentar, iar tendința generației tinere de a se orienta spre vest să evolueze. Consider că e important de investigat acest aspect de către autoritățile publice și de ridicat gradul de urbanizare a Republicii Moldova la egalitate cu media europeană. În ciuda acestor motive pentru care mulți aleg să părăsească pământul natal, personal, am ales să trăiesc acasă, o decizie profund criticată și totodată lăudată în funcție

de cine întreba. Aș vrea să elaborez asupra aspectelor ce m-au făcut să iau o asemenea decizie și să sugerez celor din propria generație o nouă perspectivă.

În primul rând, calitatea studiilor superioare se află într-o creștere continuă. Instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au format legături externe ce oferă noi oportunități precum programe de burse internaționale în baza acordurilor interguvernamentale, mobilități academice susținute de programe precum Erasmus+ și posibilitatea de urmare a aceluiași program la două instituții concomitent, iar la absolvire, obținerea unei diplome duble ce atestă studierea în cadrul a două universități: cea locală și cea din străinătate cu care s-a creat parteneriatul, astfel oferind șansa de a obține mult dorita recunoaștere internațională a eforturilor academice și calificării profesionale a absolvenților. Un alt aspect ce servește ca criteriu de determinare a calității universităților este sentimentul de apartenență la comunitate. În principiu, instituțiile de învățământ superior din străinătate posedă un număr mare de cursanți, lucru ce duce la creșterea anonimității între studenți, stabilirea conexiunilor personale și formarea grupurilor izolate. Însăși angajarea face mai dificilă menținerea unei identități comune. Pe de altă parte, universitățile din Republica Moldova combat acest fenomen prin eforturile cadrelor didactice și personalului administrativ de a menține un climat social favorabil și de a dezvolta vitalitatea culturală prin servicii de orientare în carieră și activități extracurriculare precum cele oferite de Casa de Cultură a USM, diverse festivaluri studentesti precum festivalul internațional al școlilor de teatru și film „ClassFest” găzduit de AMTAP și festivalul de modă internațional „Students' Fashion Day” organizat de UTM.

În al doilea rând, există multe dezavantaje și riscuri asociate cu migrația peste hotare. Emigrarea presupune anumite costuri inițiale ce pot deveni destul de împovăratoare cum ar fi cheltuielile legate de transport și logistică, costurile administrative și cele de trai inițiale. Oportunitățile de studii și muncă din străinătate la care tinde tânăra generație sunt adesea reținute de

situația financiară inițială, astfel accesibilitatea acestora este defavorabilă. De asemenea, un loc de muncă stabil și remunerat nu este garantat peste hotare, astfel disperarea pecuniară în urma încetării raporturilor de muncă atât între granițele naționale cât și înafara acestora, poate provoca un nivel de vulnerabilitate ce ar favoriza riscul de exploatare.

În al treilea rând, impactul emoțional al emigrării este sfâșietor atât pentru cei care rămân, cât și pentru cei care pleacă. Încercarea de adaptare la noile norme, deteriorarea legăturilor de rudenie și dezrădăcinarea culturală insuflă un sentiment puternic de vinovăție ce stă la baza conflictului interior a multor tineri ce au ales să-și părăsească țara. Sentimentul de a nu aparține pe deplin nici Moldovei, nici țării adoptive poate crea o umbră a crizei de identitate ce poate duce la epuizarea psihică. Oare e echivalent un salariu mai mare pentru tinerii părinți cu singurătatea ce se resimte mai mult ca abandon a copiilor rămași în Moldova? Ce poate fi mai dureros pentru un copil decât să învețe ce înseamnă absența unui părinte? Oare se merită de a accepta o ofertă de muncă în străinătate pentru tinerii absolvenți în schimbul despărțirii de părinți care vor înaintea în vârstă? Ce preț poate avea un trai mai bun, dacă într-o zi ajungi să-ți ei rămas-bun pentru o ultimă oară de la chipul mamei prin intermediul unui ecran? Indemna tineretul să mediteze asupra acestor întrebări și să evalueze cu atenție răspunsurile lor...

În concluzie, Republica Moldova posedă multe aspecte ce necesită îmbunătățiri, însă a urcat suficient de sus ca să pot contesta că un viitor de succes este mai mult ca posibil între hotarele ei. Un trai bun este realizabil și aici, acasă.

Total puncte _____

Prima noastră experiență pe acest pământ este, de fapt, începutul unei călătorii pe drumul vieții. Iar unul dintre cele mai importante itinerare este cel al cunoașterii, din care se desprind mai de cătări spre împlinire.

În ultimele două decenii, drumul cunoașterii a devenit și „drumul plecării” pentru mulți tineri din Republica Moldova. Migrația tinerilor reprezintă una dintre cele mai durute realități ale contemporaneității, care ne lasă cu săli de clasă goale, sate în care se aud doar pașii bătrânilor și autocare pline de tineri care pornesc spre un trai mai predictibil. Ți judec? Nicidecum, îi înțeleg. Dorința de a-ți construi un viitor mai bun este girească și legitimă.

Proaspata absolventă a Liceului Teoretic „Mihail Sadoveanu” din Chișinău, privesc cu emoție și curaj spre viitorul meu aici, unde îmi voi purta rădăcinile cu mândrie și visurile cu încredințare, fiind ferm convinsă că nicaieri în lume nu voi regăsi sentimentul de apartenență pe care îl trăiesc aici, în Republica Moldova. Cred că am fost crescuți cu prea multă dragoste și pasiune de către părinții și profesorii noștri pentru ca această investiție să se rodească pe alte meleaguri.

Primul motiv pentru care aleg să rămân este pilonul de rezistență - familia și exemplul oferit de căminul părintesc. Orice poveste de curaj are nevoie de repere, iar ab mele sunt părinții mei. Absolvenții Universității de Stat din Moldova, ei au devenit profesioniști dedicați: mama în educație, modelând caractere și minți, iar tata în domeniul ordinii publice, protejând statul de drept. De la ei am învățat o lecție pe care nicio universitate din lume nu mi-ar și putut-o preda: succesul nu depinde de coordonatele GPS, ci de perseverența și responsabilitatea cu care îți urmezi vocația. Ei sunt dovada vie că poți construi o carieră respectată și o familie împlinită aici, pe pământul natal. De aceea, cred cu tărie că schimbarea unei țări începe din oglinda în fața căreia ne trezim în fiecare dimineață.

Al doilea motiv este datoria morală a generației mele de a contribui la viitorul Republicii Moldova. Țara are nevoie de tineri implicați, nu de oameni cu bagajele pregătite de plecare. Dacă toți am pleca, cine ar mai construi viitorul? În contextul apropierii de Uniunea Europeană, avem o șansă reală de modernizare, iar pentru mine este mai onorant să fiu parte a schimbării în propria țară decât simplu beneficiar al unei societăți deja construite.

Al treilea motiv este ancorat de legătura profundă cu identitatea mea. Există lucruri care nu pot fi cumpărate cu niciun salariu și nu pot fi înlocuite de nicio metropolă. Brațele mamei și spaturile tatălui, limba română - singura în care știu să râd din tot sufletul, să plâng și să visez, profesorii care au investit în mine încredere înainte de rezultate, sentimentul liniștitor de apartenență sunt lucruri imposibil de convertit în vreă valută. Tocmai de aceea succesul, în viziunea mea, nu înseamnă doar confort personal, ci și capacitatea de a conjuga

efortul propriu cu cel colectiv, întorcând comunității o parte din ceea ce ea a investit în mine.

Desigur, idealismul nu înseamnă naivitate. Neajunsuri sunt multe: lipsa educației pentru consumul media, lipsa educației electorale, mizeria valorilor democratice, sistemul medical suprasolicitat, corupția care încă descurajează mulți tineri, salariile insuficient de competitive etc. Tocmai de aceea cred că statul are obligația de a crea condiții reale pentru ca tinerii să-și dorească să rămână, prin: investiții consistente în educație și cercetare, programe dedicate tinerilor specialiști, locuri de muncă bine plătite, sprijin pentru antreprenoriat și, mai ales, o meritocrație autentică, în care competența să valoreze mai mult decât nepotismul și curmătrismul. Aceste măsuri i-ar convinge pe semenii mei că viitorul poate fi construit aici, nu doar visat în altă parte.

Republica Moldova nu este o cauză pierdută. O țară nu este o afacere din care te retragi atunci când întâmpină dificultăți, ci o familie pe care o ajuți să treacă peste cumpănă.

Reflectând asupra acestui eseu, îmi răsună în minte versurile luminoase ale poetului Ion Văduva, care spunea atât de simplu și curat:

„Un copac
la alt copac
împreună,
lângă s-aolună,
Știi ce joc?

Un meciag... Mie mi-i drag, ție ți-i drag...”

Cred că sunt suficiente motive să-mi scriu propria poveste aici, cu speranța că într-o zi tot mai mulți tineri vor spune, cu aceeași convingere cu care o spun eu astăzi: Vreau să trăiesc acasă!

Stoian Victoria

Nume, prenume: Volos Andrei
Localitatea: com. Alcedor, r. Soldănești
Vârsta: 28 ani
Instituția de învățământ: ȘPUS Alcedor
Clasa / Anul de studii: am finisat în 2014
e-mail: volosandrei@gmail.com
nr. de telefon: 068 52 34 84

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă

Dacă m-ar întreba cineva astăzi ce m-a făcut să rămân în R. M. sau de ce am ales să rămân, răspunsul meu ar fi simplu: rădăcinile și tot ce mă leagă de aceste locuri.

Am crescut și provin dintr-o familie modestă, în care munca a fost dintotdeauna cea mai mare bogăție. Școala am absolvit-o în anul 2014. Aici după gimnaziu am plecat la Chișinău, la Colegiul de Ecologie. Apoi, neștiind încă exact ce drum să iau, am continuat studiile la USM. După cei trei ani de licență, având absolvit și modulul psihopedagogic, am ajuns în fața unor alegeri importante: să caut un drum în altă parte sau să mă întorc acasă, în satul meu natal, în care urma să devin tânăr specialist în domeniul educației, profitând în același timp de ocazia la angajare de indemnizația unică a tinerilor specialiști.

Am ales să mă întorc. Fiind repartizat chiar în școala mea natală, în locul în care examina

foști și elevi, iar acum urmează să devin profesor.

În același timp, am continuat studiile de masterat. Astfel, am devenit în paralel student și profesor, învățând într-o parte și transmitând cunoștințe în cealaltă.

Poate că pentru unii întorcerea într-un școl poate fi un pas înapoi, un pas greșit, lipsă de perspectivă, lipsă de dezvoltare, atât fizică cât și profesională, însă pentru mine a fost exact invers, chiar dacă uneori a fost mai greu. A fost un pas spre rădăcini și, în același timp, un pas înainte.

Mă mi-am văzut niciodată viitorul peste hotare, chiar dacă tinerii aleg să plece pentru condiții mai bune, salarii mai mari și oportunități mai bune. Eu am avut mereu o altă convingere: fiecare om trebuie să înflorească acolo unde a răsarit.

Am ales să fiu profesor pentru că mi-am dorit să fiu printre tineri, pentru că mi-a plăcut energia lor, curiozitatea lor și modul lor de evoluție, iar peste ani să mă bucur că am reușit să formez generații de oameni, care vor fi printre oameni.

Nu vreau să păstrez tinerețea, energia și dorința de a merge mai departe, ci cred că trebuie să rămân aproape de tineri.

Cred că un tânăr nu trebuie să fie obligat să rămână. El trebuie să aibă motive de a rămâne, iar aceste motive le putem crea noi înșine, creând alternative, având speranță în viitor de mâine. Pentru mine, un asemenea motiv a fost posibilitatea

de a-mi creșterea o carieră în domeniul în care m-am pregătit.
A fost și îndemnul dat de tinerii specialiști care cu mine
m-a motivat și m-a dat un impuls de a intra în câmpul
muncii. Dar dincolo de toate acestea a fost dorința de
a fi util aceluia unde am crescut și dorința de a schimba
societatea în care trăiesc prin propriul meu exemplu.

Ce mai m-ar putea face să plec? Probabil lipsa perspec-
tivelor, lipsa respectului față de profesie (îndreptă dădătură).
Un tânăr are nevoie nu doar de salariu, ci și de perspectivă,
dignitate și sentimentul că muncă lui contează.

Și într-un final dacă ar trebui să rezum într-o singură
frază motivul pentru care am rămas, ar spune: Nu am
vzut decât să creșterea loc tot mai bun pentru mine. Am
vzut să creșterea să fac loc în care m-am născut puțin
mai bun pentru cei ce vin după mine.

Dacă m-ar întreba: Ce pot să-i ofer țării mele?

For răspunsul meu, decontat, ar fi simplu:
munca mea, cunoștințele mele și dorința de a
rămâne acolo unde am răsarit și de a creșterea
să înflorească.

Mozreaga Denta
unu Chymau "Ce m-ar face să rămân în țară?"

19 ani
USMF, N. Testemiteanu

2026, anul I
denisa.mozreaga@gmail.com
069620322

"Dar parcă plâng copacii
Din frunzele lor moarte,
Și pare-aud un cântec
Cum tremură departe... O yoga

În Moldova predomină toamna... O toamnă care a depășit limitele calendarului, transformându-se într-o condiție existențială. Covorul de frunze asternut lângă tulpinile brândate nu proiectează un peisaj tipic anotimpului, ci semnul unei ablații continue: o pierdere constantă a unităților vitale, pentru care seva a devenit un fenomen discontinuu. În esență, acest proces definește migrația tinerilor din Republica Moldova. În ultimii ani, tot mai mulți tineri au ales să plece, exemplificând o varietate de pretexte: calitatea studiilor, oportunități de muncă, doar de a consolida perspective pe care aici nu le mai întrevăd. Treptat, migrația individuală calculată în cifre... s-a soldat cu un flux asiduu, creștând în număr. Dintre cele mai voiserate motive înenumărabile unele aspecte economice: salarii insuficiente pentru asigurarea unui trai decent, lipsa dezvoltării pe scara profesională, precum și absența unor daune nemeritate în alte state. În realitate, însă, înfățișează o stare de insuficiență - senzația că efortul depus este un atitudin claric echivalent cu valoarea zero. Această temă necesită a fi cercetată nu doar din perspectiva celor plecați. Ea privesc și pe cei care

au ales să rămână... într-o societate care se rarefiază periodic. Nu este pierderea doar forței de muncă - pierde energie, sensul inovației și inițiativa de-a evolua, cunoaște felurile câmpuri neexplorate. Astfel, aserțiune „m-ar face să rămân în țară” nu este îmbrăcată în vise și metafore... este o combinație de convingere și încredere că pot contribui la schimbare, o pot chiar începe. Înșă, orice convingere trebuie alimentată de circumstanțele reale. Chiar face să rămân în țară posibilitatea de a-mi construi o carieră în medicină.

De exemplu, dacă aș avea certitudinea că voi avea parte de studii și rezidență de calitate, cu posibilitate de creștere salarială, pentru un trai stabil și un mediu în care medicina să epuizeze doar din dorința de avansare. Un factor determinativ ar fi: investiții consecvente în spitalele publice, care să-i atragă pe tineri de-a contribui modernizarea domeniului. Acest aspect este semnificativ, întrucât, în medicină formarea durează mulți ani și finante. Dacă pe parcursul studiilor, efortul nu este susținut... tentația de-a pleca devine ispititoare.

Pe de altă parte, medicina nu constituie doar aptitudini intelectuale, dar și cele emoționale. Să rămân lângă familia mea, să amosec îndeaproape sentimentele pacienților de aici, știind că aparțin comunității care mi-au încredințat procesul de tratare - valorează, pe Bl. Balanță, mai mult decât suficiența profesională. Mulți medici... descoperă, după ani, că fetele costă în această legătură, indiferent de un sistem bine-organizat.

De-așemenea, dacă aș putea schimba sistemul de sănătate, fie prin mod practică, fie prin propunerea și implementarea unor reforme. sau, chiar, prin formarea altor generații de doctori. Înșă, stăruirea gândului „Bot pasul pe loc” clătină convingerea de-a rămâne.

Concluzionând, vreau să-mi construiesc viitorul acasă - să fiu sigură că voi fi la datorie țării când va fi nevoie. Nu pretind că sistemele de existență momentane nu-s pregătite să-și susțină tinerii... totuși... maroniul împânzește coroana arborilor. Evoluția țării nu începe cu visul progresării dintr-un alt stat. Să rămânem acasă!

Vreau să trăiesc scosă!

Mult timp am crezut că „scosă” este un loc. Oasă, o stradă, un oraș sau o țară, un simplu loc în care te întorci după o călătorie. Astăzi cred că scosă este ceea mai complicat, ea este locul în care ai rădăcini, dar și locul din care și locul pe care îl poți schimba prin cea ce faci.

Am avut oasă să plec din Republica Moldova și să văd o lume nouă. Prin programul F.L.E.X., am ajuns în Statele Unite ale Americii, o lume complet diferită față de lucrurile pe care le învățasem aici. Am întâlnit oameni noi, am învățat un alt sistem de educație, alte obiceiuri și cel mai important, un mod diferit de a privi viitorul.

M-a impresionat și dorința elevilor de a se implica în activități de voluntariat, ei nu așteptau întotdeauna ca adulții să rezolve problemele comunității, ei încercau să contribuie direct. Erami am înțeles că schimbarea nu începe neapărat prin gesturi mici, dar prin oameni care încep să ajute unde este nevoie.

Toată paradoxul, tocmai această experiență m-a făcut să mă gândesc mai mult la Moldova.

Când ești scosă în fața ei, multe lucruri ți se par normale. Străzile curate și vaste dintre blocurile sovietice sunt pline la vârf de viață. Noile construcții a unui sistem complet diferit. De o parte sunt rămășițele unei țări care încerca să dovedească faptul că ei pot să facă ceva mai bun decât cealaltă parte este o lume care pune profitul în fața de toate. Nu te gândești prea mult la podurile vechi sau monumente, ele devin pur și simplu niște repere care arată cât de aproape ești de moștenirea sau de locul de muncă.

Așea atunci când pleci începi să înțelegi funcționarea lor.

În S.U.A. am (văzut) dezvoltat lucruri pe care mi-ăs dori să le văd mai mult și în Moldova. Am văzut oportunități, inițiative și oameni care sunt încurajați să își exprime ideile și să înceapă lucruri noi. Am văzut și cât de mult poate conta implicarea unui tânăr în comunitatea lui. Experiența aceasta nu m-a făcut să cred că o țară e mai bună și altă nu. Dimpotrivă, m-a învățat că fiecare societate are lucruri bune și lucruri care pot fi îmbunătățite.

Si atunci mi-am pus o intrebare simpla: Loca exista locuri in lume unde viata poate prona mai usor, de ce oare sa ma intorc acasa?

Raspunsul mi-a venit imediat.

Este usor sa spui ca vrei sa pleci, deseori surim in jurul nostru: "Sici nu si vitor". In Europa se castiga mai bine - sau. In America si mai multe posibilitati. Si poate ca unele din aceste lucruri sunt adevarate. Dar viitorul unei tari nu este usor de spus singur. El este construit de oameni care aleg sa faca ceva pentru locul in care traiesc.

Eu nu vreau sa raman in Moldova ca m-am nascut aici. Vreau sa pot ramane aici ca imi vreau viitorul aici.

As vrea sa traiesc intr-o tara in care un tanar sa nu fie nevoit sa plece pentru a avea acces la o educatie mai buna, unde munca sa fie apreciata si respectata corect. Intr-un loc in care ideile unui adolescent nu sunt respinse sau considerate neimportante doar din cauza varstei lui. Sa trebui sa existe mai multe oportunitati pentru tineri, mai multa incredere in ei si mai multe motive pentru a sta aici.

Experienta Flee mi-a aratat ca nu trebuie sa aleg intre doua lucruri: sa iubesc Moldova sau sa descopar lumea. Le pot face pe amandoua.

Tot sa plec pentru a invata si sa ma intorc pentru a aplica ceea ce am invatat.

Tot sa vad cum functioneaza alte societati fara sa uit de unde vin.

Tot sa cunosc oameni din alte tari fara (fara) sa ma simt ca trebuie sa devin altcineva.

Uneori trebuie sa pleci pentru a vedea mai clar ce ai lasat in urma.

Moldova are multe probleme. Nu voi incerca sa le ascund intr-un eseu dove ca sa imi fac tora mea sa para mai frumoasa. Le vad si le inteleg ca orice altm. Multi tineri pleaca pentru ca vor mai mult: salarii mai mari, universitati mai bune, infrastructura mai moderna sau un sentiment de stabilitate.

Nu vreau ca tinerii sa ramana acasa din obligatie. Vreau ca Moldova sa devina locul in care ei sa isi doreasca sa se intoarca. Lumea este mare iar noi trebuie sa o vom uragim sa o descoperim, dar mior dori dupa ce vedem lumea sa putem spune: "Am gasit multe locuri frumoase dar vreau sa construiesc ceva acasa".

Pentru mine, este o diferenta dintre a locui intr-o tara si a apartine ei. Vreau sa ma intorc acasa nu ca Moldova este perfecta dar pentru a construi la ea o putem deveni. Si poate chiar, generatia mea se poate sa o transforme intr-un loc mai bun pentru toti, poate peste cativa ani voi avea sansa sa studiez intr-o alta tara sa invat si sa invat. Nu stiu unde ma va duce viitorul. Dar stiu ca voi parsa mereu cu mine o parte din Moldova de a ma intoarce.

Intr-un caz acum stiu ca, acasa - nu este locul de care trebuie sa fugi de a avea o viata buna. Acasa poate fi locul unde alegi sa construiesi o viata buna.

Eu vreau sa traiesc acasa.

Ce m-ar face să rămân acasă?

Moldova nu este o țară perfectă. Avem multe probleme: corupție, drumuri rele, sărăcie, lipsă de oportunități. Dar, în același timp, Moldova este acasă. Este locul unde mi-am făcut primii pași, unde am învățat să iubesc, unde oamenii încă mai răd sincer și își deschid ușile chiar și atunci când nu au prea mult. Este locul unde bunicii mei au muncit pământul cu mâinile lor și mi-au spus povești despre copilăria lor.

Pentru mine, a rămâne acasă înseamnă mai mult decât a nu pleca. Înseamnă să cred că pot schimba ceva aici, chiar și puțin. M-ar face să rămân dorința de a construi o viață demnă aici, nu doar pentru mine, ci și pentru cei care vin după mine. M-ar face să rămân dacă aș vedea că munca mea contează, că pot fi ascultată, că ideile mele pot prinde rădăcini.

M-ar face să rămân o educație de calitate, accesibilă tuturor, nu doar celor care își permit să plece. M-ar face să rămân locuri de muncă bine plătite, unde tinerii sunt respectați și apreciați, nu exploatați. M-ar face să rămân o justiție dreaptă, care nu favorizează pe cei cu bani sau relații.

M-ar face să rămân grija față de oameni: oameni buni în funcții, profesori motivați, medici dedicați, polițiști corecți.

Dar, mai presus de toate, m-ar face să rămân speranța. Speranța că Moldova poate fi altfel. Că într-o zi nu va mai fi normal să pleci ca să reușești. Că într-o zi vom putea spune cu mândrie: "Am rămas și am construit."

Eu cred în Moldova. Cred în oamenii ei, în cultura noastră, în limba noastră, în tradițiile noastre. Cred că avem tot ce ne trebuie ca să fim o țară frumoasă, doar că trebuie să vrem cu adevărat.

Dacă aș pleca, mi-ar lipsi mirosul de ploaie de vară, vorbele în grai ale bunicii, colacul cald, sărbătorile de acasă, biserica din sat, priveliștea câmpurilor, și, mai ales, oamenii. Pentru că, oricât departe ai fi, dorul de acasă nu dispare.

Așadar, aleg să rămân. Nu pentru că mi-e teamă de lume, ci pentru că îmi pasă de locul acesta. Aleg să rămân și să lupt pentru o Moldovă în care tinerii să nu mai viseze să plece, ci să viseze să construiască.

"Nu întreba ce poate face țara pentru tine,
întreabă ce poți face tu pentru țara ta."

— John F. Kennedy

Răscovechi Adriana
studentă, USARB

Vreau să trăiesc acasă !!!

Migrația a încetat de multă vreme să fie doar o statistică în Republica Moldova. Ea este o poveste care se citește pe chipurile bunicii rămași singuri și caselor pustii. Fiecare dintre noi are pe cineva drag peste hotare, iar întrebarea „să plec sau să rămân?” ne urmărește la fiecare pas. Dar eu cred cu tărie că și aici, acasă, se poate trăi frumos, demn și prosper.

În primul rând, aici îmi sunt rădăcinile, iar ele nu pot fi transplantate în pământ străin, fără ca o parte din suflet să se piardă. Pentru mine, rădăcinile nu sunt doar un concept abstract, înseamnă reuniunea cu toată familia și libertatea de a vorbi în limba mea maternă. Să rămân acasă, înseamnă să păstrez o conexiune sacrală cu pământul pe care am crescut și am trăit fericită alături de cei dragi.

În al doilea rând, Moldova este un teren pe care multe vise pot deveni realitate, doar prin muncă și efort. Este un teren al oportunităților, care își așteaptă creatorii tineri și abili de muncă. Aici în țara mea natală am mai multe oportunități și sunt liberă de a alege profesiile și multe multe altele. Avem nevoie de minți prospere și de curaj, pentru a demonstra că prosperitatea se poate genera și aici prin muncă și viziune.

În al treilea rând, a alege Moldova este un act de asumare și demnitate. Schimbarea pe care ne-o dorim cu toții, o țară mai curată, instituții drepte și un nivel

de trai mai bun, nu va veni ca cuibă. Ea se produce
atunci când oamenii capabili și sinceri decid să nu mai
plece ci să devină ei înșiși motorul transformării.
Dacă toți cei care își doresc o țară mai bună aleg să
o pășăsească, cine va mai rămâne să o cunoască?
Viitorul Moldovei depinde direct de hotărârea noastră
de a pune umărul la schimbare.

Viitorul țării noastre nu este scris în altă parte și
nici nu aparține trecutului, el se află în palmele noastre,
ale celor care alegem să rămânem și să luptăm pentru
vișele noastre, aici. Speranța mea este că: generația noastră
să fie cea care va transforma această țară dintr-un
loc al dozelui și al plăcilor într-un spațiu al regăsi-
rii, al succesului și al stabilității. Cred că printr-o rădăci-
nă și muncind cu determinare vom demonstra că acasă
este locul unde putem trăi cel mai bine. Nimic nu se
compară cu „Acasă”. Vreau să trăiesc acasă, în liniște.

Ce m-ar face sa
rămân acasă.

O mișcare politică care ar face o investigație amplă despre cum s-a întâmplat ca prețurile în Republica Moldova la multe produse și servicii care fast și sunt mai scumpe decât în țările bogate, și să pedepsesc pe cei care au contribuit la asta. Investigația ar cuprinde sute de produse și servicii, ca exemple: ~~gaze~~, gaz, electricitate, haine și încălțăminte simple, haine și încălțăminte de brand, dobânzile la bănci și companii de creditare, produse electronice precum laptop-uri, peste mare, și altele.

Ca exemplu: produsul Bayer Advantage, medicament pentru pisici împotriva ~~pisicilor~~ pușcilor, costă 50 de lei o fiolă în Anglia, și 200 de lei în Moldova. Mai mult ca atât, prețul era și în Moldova 50 de lei cândva, Dar brusc a crescut la 200 de lei, pe când în Anglia a rămas 50 de lei.

Asta înseamnă că compania Bayer poate și îi este profitabil să vândă ce 50 de lei, iar ridicând prețul la 200 pierde din numărul de vânzări, procentul de piață, recunoașterea brandului, etc. Deci, nu are sens ca compania de voie să își cauzeze pierderi. Mai mult ca atât, nu pare a fi coincidență naturală ca sute de companii din diferite industrii să vândă aceleași produse cu prețuri de 2, 3, 4 ori mai mari în Moldova comparativ cu țări mai bogate.

O investigație ar face interviuri cu angajați ai companiilor private și instituțiilor de stat, foști sau curenți, în mod deschis sau mai secret, ca să afle adevăratul motiv din care compania a decis să crească prețul pe piața din Moldova.

Ar aduna documente, martori sau complici din companii private sau instituții de stat, ar strâng informații și probe despre ~~sute~~ sute de produse și servicii vândute mai scump în Moldova. Investigație s-ar publica, cei vinovați ar fi pedepsiți, iar noua conducere ar pune șpagă prețurilor înalte.

Nume, prenume: Balan Anastasiu
Localitatea: satul Peresecina, raionul Orhei
Vârsta: 18 ani
Instituția de învățământ: Școala "George Asechi"
Clasa / Anul de studii: cl. a XII-a "A"
e-mail: anastasibalan1808@gmail.com
nr. de telefon: 060168540

Titlul eseului

Viitorul acasă - între vis și realitate

Actualmente, absolvenții instituțiilor de învățământ superior sau secundar din Republica Moldova aleg să părăsească casa părintească căutând peste hotarele țării remunerații decente pentru munca lor, studii transparente de o calitate înaltă și condiții de trai onorabile pentru potențiala lor familie. Înseamnă, de fapt, migrația unei generații și în ce măsură această afectează bunăstarea de zi cu zi? Diasporizarea juvenilă reprezintă un fenomen socio-economic ce cauzează schimbarea natalității și modificări semnificative pe piața muncii. Exodul viitorilor specialiști ai diferitor domenii lovește puternic destinul legăturii identității basarabene, tinerii fiind arhitecții schimbărilor de mâine în societate. Pentru ca zărmășii dintre Nistru și Prut să-și găsească rostul acasă, ei trebuie să simtă grija și protecția statului, nu doar curioase frumuseți de scrutinire. Costurile ridicate ale vieții raportate la salariile oferite de patroni alimentează adesea plecarea tinerilor în țări străine. Pentru majoritatea finanțelor obținute acasă asigură doar supraviețuirea pe când, dincolo de granițele țării, ei simt că au aderat gustul vieții. Potrivit FMI, Republica Moldova ocupă poziția 35 ca PIB la paritatea puterii de cumpărare pe cap de locuitor din 190 de state. Acest indicator economic denotă puterea financiară ajustată la prețurile vieții din fiecare țară. Astfel, făcând o parabolă

cu statele capitaliste din vest ce ocupă locurile de frunte, unde cheltuielile considerabile sunt acoperite de salarii pe măsură, pleiul basarabean dispune de un număr redus de posturi bine-plătite ceea ce împinge ambiția tinerilor dincolo de hotarele țării. Atragerea investițiilor de capital străin și micșorarea contribuțiilor fiscale pentru cei ce deschid afaceri ar crea premise pentru dezvoltarea economică, magnet al junimii, cum s-a întâmplat în Asia în anii '80, când banii și tehnologiile europene au impulsivat prosperitatea Orientului.

"Moștenirea" infrastructurală a uniunii sovietice și lipsa modernizării rețelelor esențiale în majoritatea domeniilor vieții cotidiene îi constrâng pe tineri să-și conte viitorul în străinătate. Starea spitalelor și a școlilor, confortul din transportul public sau de la locul de muncă influențează echilibrul sufletesc al cetățenilor, care tind mereu să-și îmbunătățească traiul, indiferent de meșteșugurile în care își vor împlini aspirațiile. Pentru familia fratelui meu stabilită acum 10 ani în Paris, unul dintre motivele plecării a fost calitatea nesatisfăcătoare a întregului sistem medical, considerând sănătatea celor doi copii concepuți de el și soția lui primordială. Trăind anterior înafara capitalei, ei foloseau deseori transportul public, un colvar al întârzierilor și al călătoriei în timpul verii. Văre ce transformare la nivel guvernamental în ceea ce privește infrastructura ar reține tinerii acasă? Un acoperiș deasupra capului la o dobândă preferențială ar ajuta cetățenii aflați la început de drum să-și betoneze fundamentul întregilor năvode.

Lipsa concurenței la nivel înalt și competiția bazată pe practici ilegale declanșează migrația tinerilor absolvenți în căutarea echității pe piața muncii și în mediul universitar. Ambitia basarabenilor se ciocnește cu realitatea corupționistă și condițiile pătinoase

la admiterea în universități sau la angajarea la locul de muncă. În prezent, elevii din afara capitalei concupesc cu note exagerate de profesorii din localitățile lor natale la concursurile de admitere, ce nu corespund cunoștințelor acumulate, delapidând de burse pe cei ce muncesc din greu la cadre didactice mai severe. Astfel, absolvenții cu abilități remarcabile, obținute prin muncă și răbdare la un nivel înalt de rigurozitate didactică, se aruncă spre dreptate și spre culmile menite să fie cucerite.

Așadar, pentru mine, în frângerea corupției instituționale ar motiva tinerii să-și edifice viitorul, ei fiind artiștii salarilor decente, a infrastructurii de calitate europeană și a revoluției socio-economice masive la care țara noastră a întârziat deja cu câteva zeci de ani. În ciuda despărțirilor tragice de familie, de prieteni, de plaiul natal, portea materială primează în gândirea absolvenților când aceștia decid în ce țară vor face primii pași în viața profesională. Totuși, tinerețea este perioadă de a învăța înțelepciunea și doar 'acasă' rodul dedicării și al sângvinei va fi mai dulce și mai apreciat decât oriunde în lumea întreagă.

Sunt sigur că, într-o zi, tinerii nu o să fie nevoiți să aleagă între o viață prosperă și plaiul natal. Adevărata victorie nu va fi atunci când tinerii vor înceta să plece, ci atunci când vor avea motive să rămână.

Nume, prenume: Moraru Cătălina
Localitatea: Orasul Rîșcani
Vârsta: 17 ani
Instituția de învățământ: Colegiul Agroindustrial din Rîșcani
Clasa / Anul de studii: Anul I
e-mail: moraru314@gmail.com
nr. de telefon: 067637147

Titlul eseului

"Vreau să trăiesc acasă"

Sunt moldoveancă!

Mă mândresc cu această naționalitate, este ceva sfânt moștenit de la scumpii mei părinți, însăși numele-Moraru spune despre meseria și ocupația din talpă a naționalității noastre, ceea ce îmi aduce multe emoții și mândrie față de neamul și țara noastră. Aici m-am născut, am crescut în dragoste alături de părinți, bunici, soră și frațe cu cele mai frumoase povești despre Ileana Cosânzeană, cu cele mai bune bucate tradiționale, obiceiuri și tradiții transmise din generație în generație, aici și aerul e mai curat, e de acasă și natura are cel mai frumos verde din lume, aici poți să sorburezi din liniștea Runcii și din bunătațea izvoarelor cu apă rece și vindecătoare, numai la noi bunica coace cea mai rumenă și mirositoare pâine, în cuptor, de care suntem doriți mereu. Cum să le las? Cum să le dau uitării? Cu părere de rău mulți tineri aleg să părăsească

casa pe un timp pentru a-și crea condiții mai bune în țara sa, pentru experiențe noi și pentru un viitor mai prosper.

În primul rând ce mă determină pe mine să trăiesc acasă sunt rădăcinile mele, familia mea scumpă și dragă, doar acasă ești iubită, apreciată, ascultată și susținută ori de câte ori, ceea ce în străinătate nu există.

În al doilea rând un alt factor ce mă determină să trăiesc acasă este de a construi ceva de-a întregul frumos, uimitor și atrăgător aici în țara mea, de a schimba lucrurile începând de la noi tinerii prin proiecte locale și alte activități, îmbogățind orașul și dezvoltând noi ramuri pentru tinerii, spre exemplu deschiderea unui cinematograful, o sală pentru sport etc. Toate acestea după părerea mea vor contribui la diminuarea migrației tinerilor.

În al treilea rând este limba maternă...

Limba mea e limbă sfântă

Ruptă din al mamei grai

Got poporul meu îl cântă

Și-l înalță cu alai

Din strămoși ne e răsată

S-o cinștim și prețuim

Ca urmașilor urmașilor noștri

Cu sfințenie s-o dăruim
Și asemeni păsării ce zboară
Și-și întinde aripile-n zbor
Vântul o poartă prin țară
Și o întoarce la cuib cu dor
Și ca o floare de-nu-mă-uita
Veșnic verde și mizositoare
Ce aduce celor ce-o mizează
O viață dulce și îmbietoare
Și ca soarele și luna
Apartine tuturor
Ce mereu răsor, într-una
Și asfinte-n tr-un popor

În concluzie, decizia mea este de a trăi acasă, aici în țara noastră, unde a început totul și eu... aici sper și eu să aduc o schimbare, o frumusețe, un sprijin, o dragoste în viitorul ce mă așteaptă. Aici îmi formez viitorul, îmi voi întemeia o familie și voi crește copii atât de fericiți și iubitori ca și mine care v-or păstra tradițiile, obiceiurile, limba, cultura și ce este mai sfânt, Aici acasă!

M-aș întoarce acasă...

Republica Moldova nu este doar locul în care m-am născut. Este locul unde sunt rădăcinile mele, unde am învățat ce înseamnă familia, respectul și dragostea pentru pământul natal. Oriunde aș merge, o parte din sufletul meu va rămâne mereu acasă.

De multe ori mă gândesc cât de frumos ar fi să mă întorc. M-aș simți cu adevărat acasă, aproape de oamenii mei, de tradițiile noastre și de locurile care m-au format. M-aș întoarce pentru țara mea, pentru iubirea pe care o port poporului nostru și pentru dorul care nu dispăre niciodată.

Dar, din păcate, realitatea mă

oprește. Îmi doresc să-i ofer copilului meu o viață mai bună decât am avut eu. Îmi doresc să nu-i lipsească nimic, să aibă acces la o educație bună, la servicii de calitate și la oportunități pe care eu poate nu le-am avut. Vreau să poată vedea marea, să călătorească, să descopere lumea și să crească fără grija zilei de mâine.

Din păcate, salariile mici, costul ridicat al vieții și lipsa încrederii într-o justiție care să-i apere pe cetățeni mă fac să ezit. Nu plecarea a fost alegerea inimii mele, ci alegerea unui părinte care își dorește un viitor mai bun și mai sigur pentru copilul său.

cu toate acestea, speranța nu
a murit. Dacă Republica Moldova
ar oferi salarii decente, condiții
de trai mai bune și un sistem
care să lucreze cu adevărat
în folosul oamenilor, m-aș
intoarce fără să stau pe
gânduri. Aș reveni cu drag pentru
că acolo mi sunt rădăcinile
și acolo mi-aș dori să-mi văd
copilul crescând.

Nu mi-am uitat țara și nici
nu o voi uita vreodată. Dorul
de casă nu poate fi înlocuit de
nimic. Îmi doresc doar ziua în
care să nu mai fie nevoie să
aleg între iubirea pentru patria
mea și viitorul copilului meu.
În ziua în care aceste două
lucruri vor putea merge împreună,

mă voi întoarce acasă, în
mica țărișoară dragă a mea -
MOLDOVA!

mă voi întoarce acasă, în
mica țărișoară dragă a mea -
MOLDOVA!

Nume, prenume: Nistor Ecaterina

Localitatea: Maniago, Italia

Vârsta: 23 ani

email: Katea.ticu@gmail.com

nr de telefon: +39 320 139 0460

Nume, prenume: Potângă Daniela
Localitatea: sat. Sărata Nouă v. Falești
Vârsta: 16 ani
Instituția de învățământ: Colegiul Agroindustrial din Râșcani
Clasa / Anul de studii: Anul II
e-mail: daniela.potanga805@gmail.com
nr. de telefon: 064554458

Titlul eseului

"Vreau să trăiesc acasă"

În casa multor familii din R. Moldova există o valiză. Uneori stă ascunsă pe dulap, alteori lângă ușă, gata de drum. La prima vedere este doar un obiect obișnuit, dar pentru mine ea spune povești. Povestea miilor de oameni care au plecat cu speranța unei vieți mai bune și au lăsat în urmă camere goale, îmbrățișări neterminate și dor.

Când eram mai mică, nu înțelegeam pe deplin de ce atât de mulți oameni aleg să plece. Pentru mine, plecarea părea doar un drum spre un loc nou. Astăzi înțeleg că în spatele fiecărei valize pregătite există o dorință de mai bine, dar și o despărțire dificilă de tot ceea ce înseamnă acasă. Uneori vreau și eu să plec peste hotare pentru a descoperi lumea.

Îmi imaginam că cele mai frumoase locuri, cele mai interesante povești și cele mai mari descoperiri se află dincolo de hotarele țării mele. Dar, odată cu trecerea timpului, am realizat că frumusețea nu se măsoară în kilometri. Moldova este țara în care, încă din copilărie, am descoperit mici miracole în fiecare zi, aici am învățat să admir verdele codrilor, liniștea satelor, câmpurile întinse și frumusețea pieșării anotimp. Avem locuri care pot impresiona oamenii din întreaga lume: Orheiul Vechi, Valea lui Iubilei, subterane de la Cricova și Măcești Mic, Rezervații Naturale, Mănăstiri, văi și sate în care tradițiile sunt păstrate cu grijă. Toate acestea, împreună cu ospitalitatea oamenilor și cultura noastră, sunt comori pe care uneori uităm să le apreciem. Mă întreb uneori dacă, într-o zi, voi fi nevoită să-mi fac bagajele. Răspunsul nu ține de cât de departe ar putea ajunge, ci de ceea ce ar trebui să existe aici, acasă, pentru că eu să aleg să rămân.

Primul motiv este să știu că munca unui tânăr contează. Îmi doresc ca efortul, studiile și perseverența să fie apreciate și să pot avea un viitor demn în propria țară. În fiecare zi merg la colegiu și învăț lucruri care mă apropie de

profesia pe care mi-am ales-o-turismul. După terminarea studiilor, vreau să aplic ceea ce am învățat aici, să promovez frumusețile Moldovei și să contribuie la dezvoltarea turismului.

Al doilea motiv este posibilitatea de a transforma ideile în realitate. Îmi imaginez o Moldova în care tinerii sunt susținuți să crească, să dezvolte proiecte și să participe la schimbare, nu doar să fie considerați viitorul țării.

Al treilea motiv este sentimentul de apartenență. Moldova înseamnă familia mea, vocea bunicilor, tradițiile, locurile copilăriei și oamenii care ți dau suflet. Toate acestea nu pot fi puse într-o valiză.

Poate că într-o zi valiza mea va exista și ea, dar sper să rămână goală. Nu pentru că nu vreau să descopăr lumea, ci pentru că vreau să am suficiente motive să-mi construiesc viitorul aici. Vișul meu nu este doar să reușesc în viață. Vișul meu este să pot merge acasă.

Nume, prenume: Cepoi Ariadna
Localitatea: orașul Rîșcani
Vârsta: 17 ani
Instituția de învățământ: Colégiul Agropindustrial din Rîșcani
Clasa / Anul de studii: Anul 12 de studii
e-mail: ariadnacepoi09@gmail.com
nr. de telefon: 0698 43 099

Titlul eseului

Vreau să trăiesc acasă!

Anual, Republica Moldova pierde mii de tineri talentați care pleacă în căutarea unui viitor mai bun și mai confortabil. Această alegere este dificilă, deoarece trebuie să alegi între oportunitățile propuse și locul pe care îl numești „acasă”. Alegând între aceste două lucruri, mulți aleg să-și lase părinții și oamenii dragi pentru a construi un viitor mai bun. Eu aleg să rămân lângă cei dragi și să duc tara la un viitor luminos pentru următoarea generație.

Unul dintre argumente îl pot spune poate-un singur cuvânt: „familia”. Nimeni nu poate înlocui timpul petrecut cu părinții, bunicii și prietenii. Omul este fericit doar când toată familia este alături de el. Doar ea îți poate oferi sprijinul și te va încuraja mereu, la orice încercare pe care o vei întreprinde. De exemplu, în familia mea este o tradiție frumoasă de Crăciun. Noi, toți nepoții,

mergeam la bunici în sat pentru a sărbători această zi deosebită cu familia. Bunica pregătea o masă plină de bucate și o altă masă cu un cuib de făin sub ea. Înainte de a veni noi, ea pune în acel cuib așa-numitele cadouri de la cloșcă. Noi, bucuroși, fugeam repede la masă să vedem ce ne-a adus cloșca anul acesta. Aceasta este una dintre amintirile calde pe care le am din copilărie. Și acest fapt mă motivează să rămân alături de ei și pe viitor.

Al doilea argument este dorința de a munci și de a schimba ceva în comunitatea noastră. Tinerii sunt cei mai importanți oameni care pot contribui la dezvoltarea comunității prin ideile lor noi și ingenioase, dar și prin implicarea în diverse activități, cum ar fi voluntariatul, proiectele pentru tineri și multe alte inițiative. Țara noastră are mulți tineri talentați, care o pot ajuta să se dezvolte, dacă își doresc acest lucru.

Al treilea argument este că mulți tineri migrează din cauza lipsei locurilor de muncă bine plătite, educație de calitate și a sprijinului oferit tinerilor pentru a-și contribui un viitor. Dacă statul ar investi mai mult în educație, în dezvoltarea afacerilor și în crearea locurilor de muncă bine plătite, mai mulți tineri ar alege să rămână în țară. Totuși, nu doar statul este responsabil pentru

aceste lucruri, ci și cetățenii. Ei trebuie să fie corecți, implicați și responsabili, deoarece dezvoltarea unei țări depinde și de oamenii săi.

Concluzia mea este că mi doresc o Moldova în care tinerii aleg să rămână nu din obligații, ci pentru că au motive reale. Doar împreună putem construi o țară în care toate visurile se pot transforma în realitate. M-am convins să rămân acasă un loc de muncă decent, respectul față de oameni, ~~se poate~~ și posibilitatea de a-mi construi o viață frumoasă alături de familie și de cei dragi. Acasă nu este doar locul în care m-am născut, ci și locul în care doresc să-mi construiesc viitorul.